

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-339, 338-340
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1952 szeptember 5. 6 óra 6 perc

Közel százhatvanhétézer dolgozó nézte meg három kerületben a "Vidám Budapest" akció előadásait

t Im/tr/ho Ft Ve 4+6

Ezen a nyáron is a dolgozók tízezrei gyönyörködtek a budapesti szabadtéri színpadokon és kulturotthonokban a "Vidám Budapest" előadásaiban. Ma már a főváros csákmén minden kerületében van szabadtéri színpad, ezek nézőterei a nyári estéken zsúfolásig megteltek. Csak három kerületben közel 162.000 nézője volt az előadásoknak.

A Kulich Gyula-színpad központi helyen van, könnyen megközelíthető. Így nemcsak a VIII. kerület dolgozói keresték fel operaelőadásait és hangversenyeit. A legnagyobb sikere a MAVAG operaegyüttesének volt a "Denevér" című vígopera előadásával. Két alkalommal öt-öt ezren nézték meg. A "Trubadur" című opera augusztus 2-i és augusztus 9-i előadását tízezeren látták. A MAVAG nagy baletta-estjét haromezren, a 11 népi táncsoport népi táncherutatóját haromezren, a "Strauss-est"-et kétezeren nézték meg. Nagy sikere volt Aczél Tomás Sztalin-díjas író irodalmi estjének, valamint a "Művészek Koreáért" című hangversenynek is. A VIII. kerületben június 1-től szeptember 1-ig a "Vidám Budapest" akció keretében 40 előadást tartottak, amelyből 27-et üzemi kultúrcsoportok és tömegszervezetek rendeztek. A három hónap alatt 75 ezer dolgozó gyönyörködött a Kulich Gyula-színpad előadásaiban.

A Csajkovszkij-park színpadán vígjátékok, esztrád-műsorok változtatták egymást, de a 35 előadás között volt műsoros ismeretterjesztő előadás, gyermekest is. Nagy sikerük volt a "Lilionfi" és a "Cine ismeretlen" című vígjátékok előadásainak, de még ezekről is nagyobb érdeklődést keltett az egri csillagok című Gárdonyi-regény színpadi változatának előadása. A "Béke-találkozó" és a Ganz Vagon kultúrcsoportjainak "B-lestest"-je is sokszázres közönséget vonzott. Nemcsak a Csajkovszkij-parkban tartottak előadásokat, a X. kerületi MSZT-szervezet helyiségében két alkalommal gyermekbalettnek társoltak a szülők. Közben a "Vidám Budapest" akció előadásait közel 66 ezer dolgozó nézte meg.

A Sztalin-téri kulturotthonban főleg üzemi és vállalati kultúrcsoportok előadásai, könyvkiállítások és ismeretterjesztő előadások voltak. Júniusban 11 rendezvényen és ismeretterjesztő előadáson 4.200-an, júliusban 16 rendezvényen és ismeretterjesztő előadáson 8.400-an, augusztusban pedig 13 rendezvényen és ismeretterjesztő előadáson 6.200-an vettek részt. A békebizottságok által szervezett négy nagy zene-esten 2.650-en, a gyer-

S /folyt-köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 kiadás

1952 szeptember 5

6 óra 05perc

/Közel százhatvankétezer ... folyt./

A nekik részére adott bábúsorokon többször voltak a nézőtéren. A kerület kulturális munkájának jellegzetessége: a lakóházakban tartott könyvkiadások. Eddig 27 könyvkötetet rendeztek közel 1.700 rész vevővel

/MTI/

Több mint ezer műszaki könyv jelenik meg az idén - szakkönyvkiadásunk fejlődése

i D/II/ho Ft K 4

Kulturforradalmainkban fontos szerepet töltenek be a szakkönyvek melyek elősegítik, hogy a dolgozók szerezzei állandóan növeljék szakmai tudásukat és sikerrel oldják meg a szocializmus építésében felmerülő új és új feladatokat. A szakkönyvkiadás hatalmas fejlődésen ment át az elmúlt években. Felszabadulás előtt alig adták ki szakkönyveket és azokat is igen kis példányszamban. Így például a Magyar Tudományos Akadémia 1930 és 1945 között mindössze 159 könyvet adott ki, összesen 238.500 példányban. Ezzel szemben a felszabadulás után létesült Akadémiai Kiadó egyedül 1951-ben 147 munkát adott ki 269.700 példányban, tehát egy év alatt közel annyi, példányszamban pedig több tudományos könyv került kiadásra, mint a felszabadulás előtt 15 év alatt.

Még nagyobb arányú a fejlődés a műszaki könyvek kiadásában. 1936 és 1938 között Magyarországon mindössze 82 műszaki könyv jelent meg, míg 1949-ben mintegy 200, 1951-ben pedig több mint 500 volt a kiadott műszaki könyvek száma, nem számítva a segédkönyveket, szabványokat és egyéb műszaki vonatkozású kiadványokat. 1952 folyamán kiadói terv szerint több mint 800, a segédkönyvekkel együtt pedig több mint ezer könyv jelenik meg. /MTI/

115.000 ember vett részt a nyári folyamán az Országos Filharmonia által rendezett 64 hangversenyen

i Bc/Bc/ho Ft K 4

Az Országos Filharmonia a nyári idény folyamán 64 hangversenyt rendezett a Királyi-kertben, a Margitszigeti és az Allatkerti Szabadtéri Színpadon, a Kőbányai Csajkovszkij-parkban, a Puskin-kertben és a Budapesti szabadtéri színpadon. A hangversenyeknek összesen 115.000 hallgatója volt. /MTI/

5

M T I B E L F Ö L D I H I T E K

B 3. kiadás

1952. szeptember 5.

6 óra 10 perc

/115.000 ember vett részt ... folyt./ i Bx/Bx/Ma FT K4

Az előadások jórésze bérleti sorozatok keretében folyt le. A Károlyi-kertben 6, a Puskin-kertben 3, a Csajkovszkij-parkban 1 bérletsorozat volt.

A nyári idény legérdekesebb eseményei közé tartozott a Szovjetunióban és Kínában tett utazásról hozott Magyar Állami Népi Együttes 3 előadása az Állatkerti és a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon. Az együttes nagysikerű régi műsora mellett bemutatott néhány új számot is, amelyet utazása során tanult. /MTI/

Fegyelmi eljárást indítottak a dolgozókat megkínosító tejsárdavezető ellen

i Bc/Fd/Ma FT VE

Egy dolgozó az ÁEK Közérdekű Bejelentések Hivatala útján felhívta a figyelmet arra, hogy a Tejárt Palatinus-strandon lévő tejsárdájában papirpohárba mérve csak két deciliterenként egyszerre szolgálnak ki tejet. A bejelentő, aki gyermekeivel volt a strandon, egy liter tejet akart vásárolni. Miután az áruda vezetője ezt a mennyiséget nem volt hajlandó egy tételben kiszolgáltatni, a bejelentő öt pohárral volt kénytelen vásárolni. Így egy liter tejért a 4.20 forintos ár helyett pohárenként 1.10 forintot számítva, 5.50 forintot kellett fizetnie. A bejelentő arra is felhívta a figyelmet, hogy a poharakat sem töltötték meg rendszeresen.

Az indokolatlan kiszolgálási eljárás nemcsak azt eredményezte, hogy a dolgozók drágábban és körülményes módon juthattak csak a szükséges tejmenyiséghez, hanem papirpocsékolásra is vezetett.

A XIII. körletti KÖZÉRT Íllmiszértékelő Vállalat vizsgálata megállapította, hogy a bejelentett szabálytalanságokat a tejsárda vezetője valóban elkövette, amiért fegyelmi eljárást indítottak ellene és intézkedtek a hiányosságok kiküszöböléséről is. /MTI/

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1952. szeptember 5. 6 óra 15 perc

Sárospatak dolgozói Kossuth születése 150. évfordulójának megünneplésére készülnek

i Vid D/Fd/Ma FT K plusz 5

A magyar szabadságharc vezére, Kossuth Lajos Sárospatakon végezte iskolai egy részét. A szeptember 19-i ünnepekre, amikor az egész ország népe forró hálával emlékezik meg a nagy szabadsághős születésének 150. évfordulójáról, lelkesen készülnek Sárospatak dolgozói is.

Az iskolák tanulói 19-én reggel zenés ébresztővel járják be a várost. Délelőtt a gimnázium udvarán, - ahol Kossuth Lajos tanult - ünnepi gyűlést tartanak. Ünnepelesen megkoszorúzzák a Kossuth egykori lakóházán elhelyezett emléktáblát.

A Rákóczi várban vasárnap nyitják meg a szabadságharc emlékeiből rendezett kiállítást. A kiállításon Kossuth irásait tartalmazó korabeli nyomtatványok, folyóiratok, újságcikkek mutatják meg Kossuth sokoldalú tevékenységét, lenkodeszen harcot a magyar nép szabadságáért. Értékes része a kiállításnak az az anyag, amelyet Kossuth sajátkezű leveleiből gyűjtöttek össze.

Az állami gimnázium egyik osztályában, ahol Kossuth is tanult, emléktáblát helyeznek el, a szobát Kossuth-szobának nevezik el. A későbbiek során muzeumot is rendeznek be majd itt.

A sárospataki festő-szabediskola növendékei is hozzá akarnak járulni Kossuth emlékének megünnepléséhez: Kossuth életének egy-egy mozzanatát örökítik meg képeiken. A festményeket és rajzokat első alkalommal a Kossuth-szobában állítják ki az emléktábla leleplezésekor.

Vasárnap este a járás legjobb kultúrcsoportjai adnak műsort. Műsorszámukat a 48-as szabadságharccal foglalkozó jelenetekből, valamint korabeli népdalokból, harcdalokból és táncokból állítják össze./MTI/

--- 5

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1952. szeptember 5.

6 óra 40 perc

Üzemi dolgozaink egyre több bérletet vásárolnak az idei színházi évadra
i Bur/Fd/TI FT K 4

Az idei színházi évadra kibocsátott színházi bérletek iránt az üzemi dolgozók között nagy az érdeklődés.

Az I.számú autojavitóban

Brohsát Ferenc, az üzem közönségsszervezője még a bérleték kibocsátása előtt megkezdte a szervező munkát. Aktívai röpgyűléseken ismertették a dolgozókkal, hogy a színházak erre az évadra milyen darabokkal készülnek. Elmondották, hogy az idén ismét lehet bérletet vásárolni. Brohsát felkereste a dolgozókat munkahelyükön, hogy megbeszélje velük, kinek milyen bérletre van szüksége. Eddig 127 operabérletet és száz-nál több színházi kombinált bérletet vásároltak az I. számú autojavitó dolgozói. Galambos Károly iparitanuló például a Fővárosi Operettszínház és a Madách Színház előadásaira vett kombinált bérletet. Eddig is járt színházba, de a jegypénztárak előtti sorbaállások arra az elhatározásra vezették, hogy az idén bérletet vegyen, amellyel helyet biztosíthat magának az évad legszebb előadásaira.

Kürti Géza sztahanovista autofényező is örömmel kereste fel a közönségsszervezőt, hogy minél előbb zsebében legyen a bérlet. Kürti Géza az üzem legidősebb dolgozója - de senki sem hinne, hogy már 69 éves. Elmondotta, hogy a múlt rendszerben sok éven át nem volt alkalma színházba menni, s most a nép állama szántalan lehetőséget nyújt a művelődéshez, szórakozáshoz. Az elmúlt évtizedek nyomorúsága után megérthette, hogy ő is ünnepelő ruhában ülhet a fővárosi színházak fényes nézőterén és élvezheti a magyar színészek kitűnő játékát.

A Könnyűipari Gépgyárban
Ø a dolgozókat /amely
nem megy ilyen jól a közönségsszervezés. A gyár kulturfelelősét nem segíti széleskörű aktivahálózat, amely ismerteti a bérletvásárlás előnyeiről. Egyetlen plakát sincs az üzemből, amely ismertetné a színházak legjelentősebb előadásait, s az üzem munkásai között többen vannak, akik nem is tudnak arról, hogy megérkeztek a bérletet. Így természetesen egyetlen színházi bérlet sem kelt el a gyárban.

Ennek főként az az oka, hogy az üzem volt kulturfelelőse teljesen elhanyagolta a közönségsszervezés munkáját. Többször megtörtént például az is, hogy a kulturfelelős nem adta ki a dolgozóknak a színházaktól érkezett jegyeket és mint maradékot sem küldte vissza a színházakhoz.
/folyt.köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 6. kiadás

1952. szeptember 5.

6 óra 25 perc

/Üzemi dolgozók egyre több... folyt./ Bur/Fd/TI K 4

A lejárt jegyek árát pedig a kulturálisból fizette ki. Ezt a kulturfelelőst azóta már leváltották, de Bördi Ferenc, a gyár új kulturfelelőse a sok elrontott munkát még nem tudta teljes egészében helyrehozni.

Az operabérletezési akció alatt mégis sikerült némi eredményt elérnie: husz darab operabérletet adott el a gyár dolgozói között. A közönségszervezési munka további javítása érdekében legfontosabb feladatának tartja a kulturális hálózatának fejlesztését, akik minden üzemrészben felhívják a dolgozók figyelmét arra a komoly művelődési lehetőségre, amelyet a nép állama a színházi bérletek kibocsátásával biztosít. /MTI/

Új vágárokat és aknászokat avatnak a bányásznap ünnepségen Petőfi-bányán

i Hbj/B/TI BS VE 4

Petőfi-bánya dolgozói lelkesen, új munkagyőzelmekkel köszöntik a II. bányásznapot. A jól végzett munka tudatában szeptember 6-án este fáklyás felvonulást tartanak, majd utána tábor tüzet rendeznek.

Szeptember 7-én, a II. bányásznapon zenés ébresztő köszönti Petőfi-bánya dolgozóit, majd délelőtt fél 10 órakor ünnepség keretében átadják a jutalmakat. Ugyanakkor felavatják az új vágárokat és aknászokat, akik a bányásznap után már mint szakemberek vesznek részt az új szénésztákban.

A délutáni órákban Petőfi-bányán és a környéken kulturális sorokkal szórakoztatják a bányász / . /MTI/

/okat _ _

Csaknem 40 ezren utaztak eddig az ideo nyáron az új nagy balatoni hajóval, a "Beloianisz"-szal

i Ta/HM/TI Kóm Tom K 4

Az idén július elején adták át a forgalomnak a Balaton legnagyobb, legszebb hajóját, amelyet a mártírhalált halt hős görög szabadságharcosról, Beloianiszról neveztek el. A 600 személyt befogadó hajó jelentősen megjavította a magyar tenger közlekedését. A nyár folyamán eddig csaknem 40 ezren sétahajóztak, utaztak a Beloianisz hajón. /MTI/

S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás

1952. szeptember 5.

6 óra 30 perc

Az új tanévben 8 ezer budapesti pedagógus vesz részt rendszeresen továbbképzésben

i Sr/Ma/PI FT VE 4 plusz 2

A Budapesti Pedagógus Továbbképző Intézet 1951-ben alakult és azóta is nagy segítségére van a pedagógusoknak a rendszeres szakmai továbbképzésben. Az Intézet irányításával már az elmúlt tanévben 5500 budapesti pedagógus folytatott rendszeres egyéni tanulást: tanulókörök és konferenciák segítették a továbbképzésben résztvevő nevelőket.

A továbbképzés anyagához tartozott többek között a magyar történelem utolsó száz évének tanulmányozása. Tanulmányozták a nevelők a több évszázados harc történetét, amelyet a magyar nép függetlenségéért, szabadságáért folytatott. A tanfolyam anyaga megvilágította a pedagógusok előtt a magyar uralkodó osztály, a klerikális reakció és a szociáldemokrácia hazaáruló szerepét. Megismerkedtek a továbbképzésben résztvevő pedagógusok a Magyar Kommunista Párt harcainak történetével. Nagy segítséget jelentett munkájukban az élenjáró szovjet tanítási módszer megismerése.

A Budapesti Pedagógiai Továbbképző Intézet az idei tanévben közel 600 pedagógus számára külön képzést biztosít. Ezek feladata lesz a továbbképzésben résztvevő 8 ezer nevelő munkájának irányítása. /MTI/

Szeptember 8-tól megváltozik a félfogadási idő a kerületi tanácsoknál

i Kj/PI/PI FT K 4

A Budapesti Városi Tanács végrehajtóbizottsága elnökének intézkedése nyomán a fővárosi kerületi tanácsok végrehajtóbizottságai szeptember 8-tól minden nap reggel 8-tól 11 óráig, délután 15-től 19 óráig félfogadást tartanak. Ezenkívül minden hét két napján a kerületi bizottságoknak megfelelően egésznapos félfogadások lesznek. A végrehajtóbizottság elnökének intézkedése lehetővé teszi, hogy indokolt esetben a félfogadási időn túl is elintézhessék ügyeiket a tanácshoz forduló dolgozók. /MTI/

5

MTI . BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás

1952. szeptember 5.

6 óra 35 perc

Ez év végéig elkészül az újpesti összekötő vasuti hid két pillére,
valamint az újpesti hidfő

i VT-Ta/tot/TI Li VE 5 plusz 4

Az ötéves terv során újjáépülő újpesti összekötő vasuti hid munkálatai jó ütemben haladnak. Julius végén kezdtek hozzá a Hidépítő Vállalat buvárai a fasiszták által felrobbantott régi hid pillérköveinek kiemeléséhez. A kiemelést ugynevezett vasollóval végzik, s egyenként hozzák felszínre a mederből a nagyobb kődarabokat. Ezt a munkát előreláthatólag október elején befejezik, ekkor hozzákezdenek az új hidpillérek alapozási munkáihoz.

A tervek szerint még ebben az évben megépítik az újpesti oldalon az első mederpillért. Ugyancsak elkészül az év végéig az újpesti partipillér és az újpesti hidfő. A kitűzött célok megvalósítását nagymértékben segítik a buvárok, akik több hónapon át hősi munkával távolítják el a pillérek építésének útjában álló akadályokat. A buvárok közül különösen kiemelkedő munkát végez Varga István buvármester hattagu brigádja. Naponta hat-hét órát tartozkodnak a víz alatt, és egy-egy műszakban, a munkaidő minden percét jól kihasználva, észszerű és szorgalmas munkával 3-3.5 köbméter követ hoznak felszínre naponta.

A buvárok által felszínre hozott pillérköveket a kőfaragók dolgozzák fel. Ezekből készülnek az új mederpillérek kőburkolatai. A kőfaragásnál különösen eredményes munkát végez Grádwohl Jakab, sztahanovista kőfarago és hattagu brigádja. Augusztus havi átlagteljesítményük 180 százalék volt. /MTI/

Párosversennyel is harcolnak a harmadik negyedévi terv teljesítéséért a földalatti gyorsvasut Kossuth Lajos téri munkahelyén

i Ta/HM/TI Kőm Tom K 4 plusz 5

A budapesti földalatti gyorsvasut Kossuth Lajos téri XII-es munkahelyének építésvezetősége a II. akna kitisztítására és a felvono földménének beépítésére öt napot irányzott elő. A II. akna brigádjai, a Sándor-, Balla-, Völgyi- és Kalitzka-brigádok vállalták, hogy ezt a munkát négy nap alatt elvégzik. Vállalásuknak három és fél nap alatt eleget tettek és ezzel is hozzájárultak a munkahely harmadik negyedévi tervének teljesítéséért folyó harc sikeréhez.

/folyt.köv./

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1952. szeptember 5.

6 óra 40 perc

/Párosversennyel is harcolnak... folyt./ Ta/HM/TI KOM Tom K

Jól küzd a harmadik negyedévi terv időelőtti teljesítéséért a Völgyi kesztonos-brigád is. Nagyszerű vállalat tettek: elhatározták, hogy naponta 16 köbméter földet termelnek ki. 15 nap alatt tehát 240 köbméter földet juttatnak a felszínre szeptember 15-ig. A brigád így 15 nappal előbb befejezi harmadik negyedévi tervét. A Völgyi-brigád hatodik hónapja sztahanovista szinten dolgozik. Most a harmadik negyedévi terv túlteljesítéséért versenyre hívta ki a brigádot a három hónapja sztahanovista szinten dolgozó Kalitzka-brigád. /MTI/

A Textilgépkészületi Vállalat kutatásainak eredménye - két év múlva már egész textiliparunk új típusu vetélővel dolgozik

i Fj/Tr/PE Li FT VE 4

Mostanra a textilipari dolgozók a vetélőben elhelyezett csévéről a fonal végét a szájukkal szívták ki. Ez nagyon egészségtelen volt. A Textilgépkészületi Vállalat dolgozói most új típusu vetélőt készítettek el. A vetélő falába egy különlegesen kiképzett terelő lemezt helyeznek; a dolgozó ennek felső végébe beakasztja a fonal végét, majd egy simitó mozdulattal kihuzhatja a szálát a vetélőből.

Az új eljárás a réginél könnyebb, a dolgozók szívesen alkalmazzák. A Keltexben már négyszáz ilyen vetélő könnyíti meg a dolgozók munkáját. Emellett az új vetélő rögzítőcsavarok és csapok nélkül készül, ezzel nő az élettartama és lehetővé válik műanyagból, valamint drága külföldi fa helyett hazai fából való készítése.

Ezentul csak ilyen vetélőket gyártanak textiliparunk számára, és két év múlva már az egész ipar az új típusu vetélőkkel fog dolgozni. /MTI/

Uj rendelőintézet épül Ajkán

i Bc/D/ME FT K

Út éves tervünk beruházásai során korszerű, új rendelőintézet épül Ajkán, amelynek működési körébe tartozik majd a községen kívül a devecseri járás területének jelentékeny része. Az új rendelőintézet, amelyben gyermek, bel-, nőgyógyászati, sebészeti, fogászati, röntgen és fiziko-terápiás szakrendelések lesznek, naponta 400 beteg gyógykezelését biztosítja majd. Az intézet épületében többbeteg-gondozó is lesz. Az építési munkálatokat megkezdték. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10 kiadás 1952. szeptember 5. 6 óra 45 perc

Eredményesen küzdenek a III. negyedévi terv telteljesítéséért a "November 7." Erőmű kazán- és gépházának építői

vid PE Tom VE

A November 7. Erőmű kazán- és gépházépítésénél a III. negyedévi terv telteljesítéséért küzdő dolgozók szerdán minden eddigi eredményüket felszárnyalva 166 százalékra teljesítették ter-
vüket. A kiváló eredményben részük volt az emelőbrigád tagjainak, akik a kazán és gépház keretállásait állítják össze az előregyártott vasbeton-nagyelemekből.

Az emelőbrigádnak szeptember végéig öt keretállás összehelyezését írja elő a terv. A dolgozók elhatározták, hogy a hónap végére hat keretállást felmennek. Vállalásukat a brigád tagjai jobb munkaszervezéssel és ujitások bevezetésével váltják való-
ra. Meggyorsították az emelő "bika" szállítást. Az eddigi kézi csörlővel való vontatás helyett motoros csörlővel végzik a szállítást. Leegyszerűsítették a feszítőszerkezetet, amivel ugyancsak jelentős mértékben csökkentették a továbbszállítás idejét. A technikai okokból keletkezett ötnapos lemaradásukat ujitásaik segítségével behozták. Szerdán már kétnapos időelőnyvel emelték a negyedik keretállás 28 tonnás "A" pillérét és befejezték a 18-19 keret-
állások közti előregyártott vasbeton földmunkák beemelését. A brigád tagjai büszkéek eredményeikre és elhatározták, hogy szerdai 232 százalékos teljesítményüket a hónap végéig még öt százalékkal emelik. /MTI/

A Mezőgépszerkesztő Iroda tervrajzai alapján az EMLG gyár új AC 400-as kombájnt gyárt

i Ró/PE Mi K 4 +5

Az idén a Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet az ország öt különböző részén végzett kísérleteket az EMLG gyár által készített AC 400-as kombájnnal. Több kísérleten a Mezőgépszerkesztő Iroda szakemberei is részt vettek, hogy a gépek működéséről tapasztalatokat szerezzenek.

A megfigyelések alapján módosított rajzokat már részben át is adták a gyárnak s 1953-ban ezek alapján készítik el az új kombájnokát, amelyeket az aratás kezdete előtt eljuttatnak a gépállomásokhoz. /MTI/

/még
S

I I B E I F Ö L D I H I R E K

B l lkiedás 1952. szeptember 5. 6 óra 50 perc

Ujfajta kaperószalagot készítenek a bányásznapi tiszteletére a

Duclos Bányagépgyár dolgozói

i SB/Tr/Ms Ia 4 plusz 6

la bányászoknak

A Duclos Bányagépgyár dolgozói a bányásznapi tiszteletére újfajta kaperószalagot készítenek, amit a szerkezet tervezőinek: Simoncsics István és Varga István műszaki vezetők nevének kezdőbetűi után "Sivar" kaperószalagnak neveztek el. Az újfajta berendezés alacsonyabb az eddigiekénél, így nem kell bepátozni a kifejtett szenet, hanem kapával könnyen rühuzhatják a kaperószalagra. Az újtipusú kaperószalag súlya az eddig gyártottnak a fele. Az alvázat és a tekőt egybeépítették és a kaperószalag szelővágóinak kapcsolását is igen egyszerű módon oldották meg. Ennek eredményeként a kaperószalag áthelyezésénél a "Sivar" szerelése feleannyi időbe se kerül, mint a másik típusé.

A tervezők külön kocsit is szerkesztettek, ami a kaperószalag szelőin haladva lehetővé teszi a bányafe és különböző szerszámok gyors szállítását. A kocsit a vontató kánc huzza előre a kaperószalag végén lévő szerkezettel pedig a másik irányba lehet mozgatni. Hazánkban eddig nem alkalmazott, teljesen új megoldás alapján terelő-ekét is készítették, ami - ha elgándó helyre áll rendelkezésre - a kocsit szerelve a kaperószalag mentén lévő szenet a szállító szerkezetre tereli.

Az újfajta "Sivar" kaperószalagból két mintapéldányt gyártanak a vállalat dolgozói. Felajánlásuk szerint szombatra elkészül a két berendezés, amit a jövő héten Pécsen és Komlón ki is próbálnak./MTI/

--- S

... I B E I F Ö L D I H I R E K

B llikiadás 1952. szeptember 5. 6 óra 50 perc

Ujfajta kaperószalagot készítenek a bányásznap tiszteletére a

Duclos Bányagépgyár dolgozói

i SB/Tr/Ma Ia 4 plusz 6

La bányászoknak

A Duclos Bányagépgyár dolgozói a bányásznap tiszteletére ujfajta kaperószalagot készítenek, amit a szerkezet tervezőinek: Simoncsics István és Varga István műszaki vezetők nevének kezdőbetűi után "Sivar" kaperószalagnak neveztek el. Az ujfajta berendezés alacsonyabb az eddigiekénél, így nem kell bepátolni a kifejtett szenet, hanem kapával könnyen ráhuzhatják a kaperószalagra. Az új típusu kaperószalag súlyos az eddig gyártottnak a felé. Az elvázat és a tekőt egybecépitették és a kaperószalag szelvényeinek kapcsolását is igen egyszerű módon oldották meg. Ennek eredményeként a kaperószalag áthelyezésénél a "Sivar" szerelése feleannyi időbe se kerül, mint a másik típusá.

A tervezők külön kocsit is szerkesztettek, ami a kaperószalag szelvényein haladva lehetővé teszi a bányafa és különböző szerkezetek gyors szállítását. A kocsit a vontató kábel húzza előre a kaperószalag végén lévő szerkezettel pedig a másik irányba lehet mozgatni. Hazánkban eddig nem alkalmazott, teljesen új megoldás alapján terelő-ekét is készítették, ami - ha elgondolható helyen áll rendelkezésre - a kocsit szerelve a kaperószalag mentén lévő szenet a szállító szerkezetre tereli.

Az ujfajta "Sivar" kaperószalagból két mintapéldányt gyártanak a vállalat dolgozói. Felajánlásuk szerint szombatra elkészül a két berendezés, amit a jövő héten Pécsen és Komlón ki is próbálnak./MTI/

--- S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1952. szeptember 5. 6 óra 55 perc

A munkafegyelem megszilárdításával, jobb versenynyilvánossággal harcolnak az első helyért a /hármas versenyben álló Egyesült Izzó, Beloiannisz Gyár és Telefongyár dolgozói

i Ho/SzE/PE Ie 3 +6

Egy éve folyik már az Egyesült Izzó, a Beloiannisz gyár és a Telefongyár dolgozóinak /hármas versenyben álló Egyesült Izzó, Beloiannisz Gyár és Telefongyár dolgozói versenyje. Az egyes versenyszakaszokban az az üzem győz, amelyik jobban teljesíti teljes tervét.

Az Egyesült Izzó

udvarán elhelyezett ezüst serleg hirdeti, hogy a legutóbbi értékelés szerint üzemük tört az élre a hármasversenyben, mert júliusi havi tervüket túlteljesítették és nem maradtak adócsak export szállításukkal sem. A vándordíj azonban figyelmezteti az üzem dolgozóit: vigyázzanak, harcoljanak becsületesen tovább az első hely megtartásáért. Legfőbb feladatuk most a munkafegyelem megszilárdítását tűzték maguk elé, amely- mint a terv teljesítésének lényeges tényezője - a hármas versenynek is egyik igen fontos pontja. Elhatározták, hogy a harmadik negyedév végéig teljesen kiküszöböljék az igazolatlan hiányzásokat. Ebből az ígéretükből jó felvilágosító munka és a szegyen-tábla alkalmazásával már egy részt valóra váltották: augusztusban ötven százalékkal csökkent az igazolatlanul hiányzók száma.

Kell is, hogy az Egyesült Izzó tovább javítsa eredményeit, mert erősen veszélyeztetik elsőségét.

a Beloiannisz gyár dolgozói,

akik a harmadik helyről legutóbb a második helyre küzdötték fel magukat. Az üzem dolgozóinak már 91.6 százaléka kapcsolódott be a munkaversenybe a tavalyi 83 százalékkal szemben. Az elsőségért folyó versenyük lendületéhez nagyban hozzájárul a jó versenynyilvánosság is. A műhelyekben a falitáblák, faliújságok napról nap mutatják a három üzem versenyének állását. A kapuban elhelyezett központi versenytáblára színes betűkkel írják ki, hogy melyik dolgozó, brigád vagy üzembrész harcol példamutatóan a győzelemért. Nemrégén átszervezték a műszaki komplexbrigádokat, amelynek tagjai maguk tűzik ki mindig a terv teljesítéséhez legfontosabb feladatokat és előre gondoskodnak a szükséges anyagokról. Ez is nagyban elősegíti a havi tervek megvalósítását és egyben a versenypontok teljesítését is.

S

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1952. szeptember 5. 7 óra -- perc

/A munkafogycsém megszilárdításával. . . folyt./ i Ho/SzE/PE Ic

Utolsó helyen kallognak a hármaversenyben

a Telefongyár dolgozói,

akik júliusban nem teljesítették tervüket. Lemaradásuk egyik oka az volt, hogy a dolgozók csak teljesítmény-százalékuk emelésére tettek vállalat, ezt azonban nem minden esetben kötötték össze a terv teljesítésével. Az üzem dolgozói most elhatározták, hogy nem tűrik tovább ezt a szőgyent és minden erejükkel harcolnak a jobb hely eléréséért, éppen ezért felajánlásukat már tervórákban tették meg. Így a felajánlások teljesítése most a harmadik negyedév utolsó hónapja tervének teljesítését is jelenti. A művezetők naponta feltüntetik azoknak a dolgozóknak a nevét, akik a legtöbb tervórát teljesítik.

Minden hozzájárult ahhoz, hogy a gyár dolgozói augusztus havi készárutervüket közel három százalékkal túlteljesítették.
/MTI/

Október végén megindul a munka a most épülő Mechanikai Mérőműszerek Gyárának gépműhelyében

i Iv/TI/PE Ic 3

Öt éves tervünk döntő évében kezdtek hozzá az új Mechanikai Mérőműszerek gyárának építéséhez. A mérőkészülékeket és egyéb műszerfajtákat itt teljesen szalagrendszerben szerelik majd. Egy-egy dolgozó csak bizonyos munkaműveletet végez. . . az egyes műszerek készítésénél, s ezzel sokkal nagyobb gyakorlatra tesz szert munkájában. A mérőkészülékeket korszerű berendezéssel ellátott próbaállomáson fogják megvizsgálni, hogy megfelelnek-e az előírt követelményeknek.

A Mechanikai Mérőműszerek Gyárának gépműhelyében október végén már megindul a termelés. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1952. szeptember 5.

10 óra 15 perc

Pálmonostora község már most 50 százalékra teljesítette kukoricabegyűjtési tervét

Vid Kö/B VE K e c s k e m é t, szeptember 5.

A bácsmegyei Pálmonostora község, amely a kenyér- és takarmányszablonbegyűjtésben 105 százalékra teljesítette tervét és a szénebecadásban is első a járásban, a kukorica begyűjtésben sem akar lemaradni. A begyűjtési állandó bizottság tagjai és a mezőőrök naponta felkeresik azokat a dolgozó parasztokat, akik engedélyt kértek a kukoricatörésre és felhívják őket kötelezettségük teljesítésére. A kukoricabecadásban maguk a tanácstagok mutatnak példát: Kovács kivétel nélkül már minden tanácstag eljött tett kötelezettségének. Konez Antal dolgozó paraszt, a begyűjtési állandó bizottság elnöke kukoricabecadási kötelezettségét a töréstől számított négy napon belül 170 százalékra, Kere Márton négyholdas dolgozó paraszt, tanácstag pedig 150 százalékra teljesítette. Szeptember 3-ig a községben 396 termelő kért engedélyt a kukoricatörésre, ezek közül 290 száz százalékgig teljesítette becadási kötelezettségét.

A község kukoricából szeptember 4-ig 1015 mázsát szállított be és ezzel több mint 50 százalékra teljesítette begyűjtési tervét. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B... 15. kiadás

1952 szeptember 5

13 óra 45 perc

Időjárásjelentés

& Hnő/Hné N1 A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 5-én,
pénteken délben:

Felhős idő

Szárazföldünk nyugati vidékein folytatódik a változékony időjárás. A Brit-szigeteket hideg sarkvidéki levegő árasztotta el, míg délnyugat felől meleg légtömegek törnek előre Közép-Európa felé.

Hazánkban esőtörtékon változó volt a felhőzet. A nyugati és északi megyékben sokfelé esett az eső, néhány helyen zivatar kíséretében. Zalaegerszegén 16, Győrött, Farkasgyepűn, Devecseren 11, Sopronban és Nagykanizsán 10 mm csapadékot mértek. A hőmérséklet Mosonmagyaróvárott csak 23, míg az Alföldön még 26-28, Szegeden 29 fokra emelkedett.

Budapesten esőtörtékon a hőmérséklet napi középértéke 1,3 fokkal, a légnyomás napi középértéke 2,6 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten pénteken 12 órakor a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, mérsékeltén súlyos irányzatú.

Várható időjárás szombat estig: felhős idő, sokfelé, elsősorban délen és nyugaton eső, megélénkülő déli-délnyugati szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek az ország területére szombaton reggel: 14-17, délben nyugaton és északon 19-22, másutt 23-26 fok között. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 16. kiadás

1952 szeptember 5

14 óra 05 perc

A rádió ünnepi műsorai a Bányásznapon

k MR § Hnó M K

Szeptember 7-én, a II. Bányásznapon a rádió több ünnepi műsorral köszönti a szénészták hőseit. "Jó szerencsét" címmel összeállítást közvetít a Kossuth-rádió bányászainak kedves dalából 10.40-kor. A Bányásznapi ünnepségről 11.35-kor ad hangkövetet a "Petőfi" rádió. A legjobban dolgozó bányások kívánsága szerint összeállított hangverseny dalai 14.15-kor csendülnek fel a Kossuth-rádió, 12.05-kor "Fekete gyémánt" címmel bányászdalokból összeállított műsort közvetít a Petőfi-rádió, 17 órakor Kónya Lajos Kossuth-díjas költő Tatabányáról szóló verseit sugározza a Petőfi-rádió./MTI/

Ujabb darabárut szállító teherautójáratokat helyeznek üzembe az őszi csúcscsere idejére

i Ta/B/Hnó KöM Tom K 4

A Teherautófuvarozási központ az őszi csúcscsere idejére újabb, darabárut szállító tehergépkocsi járatokat indít. Augusztusban Pécset-Mohács-Szekszárd útvonalon indítottak darabárut tehergépkocsi-járatot. Ezután először Dunaföldvár és Mohács, majd Gödöllő és Jászberény, végül novemberben Miskolc-Polgár-Görbény-Debrecen útvonalakon szerveznek darabárut szállító tehergépkocsi járatokat./MTI/

Szigetvár ^{on a város /} hősi védelemzőinek emlékére ^{szentember 7-én} kiállítás nyílik

i Ha/Ha/Hnó M K 4

1566 szeptember 7-én esett el Szigetvár, amelyet Zrínyi Miklós és 2500 harcosa hősiességgel védett a törökök ellen. Az évforduló napján a szigetvári tanácsházban lévő múzeumi helyiségekben kiállítás nyílik, mely az egykori várostrom emlékeit mutatja be. A hősi harc emlékein kívül foglalkozik a kiállítás Szigetvár későbbi történetével is. Megismertet a török hódítás korszakának jellegzetes dokumentumaival is a szigetvári hős unokájának Zrínyi Miklósnak, a költőnek harcaival. Végül bemutatja a kiállítás, hogy a törökök kiverését követő időkben, az új birtokosok milyen kegyetlenül zserolták Szigetvár jobbágyait./MTI/

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 17. kiadás

1952 szeptember 5

14 ór 45 perc

A Keltex "Augusztus 20" brigádja elfogadta a Magyar Pamutipar "Ságvári" DISz-brigádjának versenykihívását - pntekre virradó éjjel 8105 méter fonalat termeltek tervén felül

1 Fj/Fj/Mó Tom K 4 ↓ 10

A Magyar Pamutipar "Ságvári" DISz-brigádja versenyre hívta ki a Keltex "Augusztus 20" DISz-brigádját a tervteljesítés három százalékos emelésére, a hulladék egy százalékos csökkentésére.

A Keltexben a versenykihívás nagy lelkesedést és izgalmat keltett a fiatalok körében. Az "Augusztus 20" brigád lelkes fiataljai azonnal megbeszéltek, hogyan tudják emelni teljesítményüket. Először a 10 perces mozgalom bevezetését határozták el. Így a munka indulásakor már rendbehozott gépeken kezdték el dolgozni. Csütörtök este a brigád minden tagja már 10 perccel tíz óra előtt a gépek körül szorgoskodott. Szilágyi Zsófia, akinek formahibás cséveszála éka az elmúlt dekádban 7.6 volt, azon törte a fejét, hogyan tudná selejtjét csökkenteni. Rájött, hogy ha az éjjeli műszaknak is biztosítanak tartalék nyomóhengereket, akkor jóval kevesebb lesz a hiba, mert nem kell reggelig várni a rossz hengerek kicserélésére. A fiatalok azonnal Láng György üzemvezetőhöz siettek, aki amikor meghallotta, miről van szó, azonnal intézkedett. Utána nem is volt csak feleslegi selejtjük, mint addig. Azt is megbeszéltek Láng Györggyel, hogyan segítik a műszaki vezetők a versenyt. Először a gépek fordulatszámát emelik egy fokozattal. Majd bevezetik a kettős előfonal használatát. Eddig vastag előfonalból készítették gyűrűsfonógépeiken az anyagot, most két vékony előfonalat eresztenek. Így a fonal egyenletesebb, erősebb lesz, mert egy sodrást is kap. Ezenkívül megszervezik a műszaki dolgozók a folyamatos, akadózás nélküli anyagellátást.

A jó és odaadó munkának megvolt az eredménye. Pntekre virradó éjjel az "Augusztus 20" brigád tagjai 105.5 százalékra teljesítették tervüket, 8105 méter fonalat x adtak előirányzatukon felül a népgazdaságnak.

Még pntek délelőtti elküldték válaszukat a "Ságvári" brigádnak. Nemcsak elfogadták a javasolt versenyszabályokat, hanem vállalták a 10 perces mozgalom bevezetését, a versenynyilvánosság biztosítását. Ezt úgy írták el, hogy a brigád tagjai naponként értékeléseket készítenek munkájukról, ezt szemléltető plakátokon kifüggesztik. Vállalták, hogy a brigád minden tagja sáthanovista iskolán részt vesz./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1952 szeptember 5

14 óra 50 perc

A Csepeli Papírgyárban megkezdtek az első gyorsüzemrészleg szervezését

1 gyr/HM/Tr/Hnó Tom K 4 + 2

A Papíripari Kutató Intézet és a Csepeli Papírgyár dolgozóiból komplexbrigád alakult, amely megkezdte az első papírgyógyorsüzemrészleg szervezését.

A komplexbrigád három részre osztotta a teendőket: megjavítják a nyersanyagelőkészítést, csökkentik a papírgép állási idejét és elpusztítják a gyártás közben fellépő baktériumokat.

A Csepeli Papírgyár hatalmas 5-ös papírgépnek kapacitását nem használták ki eléggé, mert az örlőgépek, "hollandik" nem tudták táplálni a gyártógépet. Most mindenekelőtt átszervezték az anyagot biztosító örlőgépet. Bővítették az örlőgépek kapacitását, egy üzemkívüli gépet beindítottak és két olyan "hollandit", amely eddig kevert, átalakították az örlőre. Az örlőgépek most már el tudják látni az 5-ös gépet anyaggal.

Tervszerű megelőző karbantartással csökkentik az 5-ös gép állási idejét. Új szárítóhencert is raknak az 5-ös gépbe, ezáltal megnő a szárítófelület.

A meleg következtében a papír táptalaja lett a baktériumoknak. Ezek okozták az anyag nyálkásodását és azt, hogy a gépben a papír hamar szakadt. Most a csövekre ragadt nyálkát kicsozással kitisztítják. A három átszervezéssel az 5-ös papírgép kapacitását tíz százalékkal emelik.

A gyorsüzemet előkészítő komplexbrigád már elvégezte az örlőgépek átszervezését, november 7 tisztelőtőre befejezik a gyorsüzemhez szükséges műszaki előkészítést és megindul Csepelen az első gyorsüzemrészleg./MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

19. kiadás

1952. szeptember 5.

15 óra perc

egyre többen látogatják az Ötéves Terv-kiállításokat

Vid Sze Hagy/Mk M K plusz 3.
A vidéki városokban egyre több dolgozó tekinti meg az országunk fejlődésének hatalmas távlatait megmutató Ötéves Terv-kiállításokat.

Kecskeméten
a Katona József Múzeum 7 termében elhelyezett képek, dokumentációs anyagok, rajzok és számok gazdag sora szemlélteti az ötéves terv létesítményeit. Különösen figyelemre méltó a térkép, amelyen kisvörös zászlók százai mutatják a termelőszövetkezetek fejlődését Bács-Kiskun megyében. A kiállításon gazdag anyaggal szerepel a kecskeméti Állami Kísérleti Gazdaság. Az itt kiállított gyönyörű gyümölcsök látván több dolgozó paraszt megjegyezte, hogy most már tudja, hová forduljon gyümölcstermeléssel kapcsolatos szaktanácsért. A látogatók nagy érdeklődéssel szemlélik a kiállítást; szeptember 3.-ig 12.482-en tekintették meg.

Sopronban
az Ötéves Terv-kiállítást szerda estig 26 ezer dolgozó tekintette meg. Az üzemek dolgozói, vasutasok, utörök csoportosan is látogatják a kiállítást.

Szombathelyen
az első napon mintegy 1000 látogatója volt a kiállításnak. Ez a szám a megnyitás napjától már 18.000-re emelkedett. /MTI/

A Magyar-Szovjet Társaság képzőművészeti szakosztálya

MSzT & M K
felhívja a plakát-pályázaton résztvevő művészek figyelmét, hogy akik készülő műveiket és vázlatukat konzultálni kívánják, szeptember 10.-én délután 18 órakor személyesen hozzák be azokat a Magyar-Szovjet Társaság Országos Központjába./Budapest, V. Sermelweis-u. 1-3. I.1./ A kész plakátok beküldési határideje 1952. szeptember 30.
/MTI/

9

MTI B L L F Ö L D I H I R E K

B 20. kiadás

1952 szeptember 5

15 óra 20 perc

Az őszi csucsforgalom sikeréért a Nyugati-pályaudvar vasutasai a 4.2 órás átlagról 3.5 órára csökkentik a rakodási időt

I VT/tot/Hnó Tom K 4

A Nyugati-pályaudvar kereskedelmi szakszolgálatának dolgozói az őszi csucsforgalmi feladatok sikeres végrehajtása érdekében elhatározták, hogy a terven kívüli szállítások arányát négy százalékról három százalékra csökkentik. Ezt a vállalásukat, - a szállítófelekkel kiépített jó kapcsolatok eredményeként - július és augusztus hónapokban túlteljesítették és 1.7 százalékra csökkentették a terven kívüli szállítások arányát.

Az előírt 4.2 órás átlagos rakodási időt augusztus végére 3.5 órára szorították le a munka jobb megszervezésével, a rakodóbrigádok tagjai között végzett állandó és rendszeres felvilágosító munkával.

A kocsikihasználást a vállalt 12 tonna helyett eddig 12.5 tonnára növelték. A darabúrus gyűjtőkocsiknál az utóbbi két hónapban az előírt 3.5 tonnás kihasználást túlteljesítve 4.2 tonnás terhelést valósítottak meg./MTI/

Idén csaknem egymilliókét-százézer hold földön végeznek mélyszántást gépállomásaink traktoristái

T/Ma/Hnó Mi K 4 + 5

Az elmúlt évben összesen 320.624 hold földön végeztek mélyszántást gépállomásaink traktorai. Azokon a helyeken, ahol jól végezték el ezt a munkát, az idén a száraz időjárás ellenére is több és jobb termést értek el, mert a mélyszántás biztosította a kellő talajnedvességet.

Gépállomásaink dolgozói az idén az őszi talajművelési kampány alatt a tavalyinál jóval több, 1,191.316 hold földön végeznek mélyszántást az eddigi kimutatás szerint. Az ország egyes területein az idén csaknem kétszer annyi földet készítenek elő mélyszántással a tavaszi vetésre, mint tavaly. Szolnok megyében például a tavalyi 74.097 helyett az idén 125.666 hold föld mélyszántást irányozták elő. Ezenkívül 15.625 holdon mélyítő szántást végeznek a megyében. Ezzel is biztosítják a jövő évi több, jobb termés sikerét./MTI/

Vetőmagoltás poralaku talajoltóanyaggal

1 Ká/Mk Mi K 5 plusz 10

A minisztertanács rendeletében a szerződéses termelésről megállapítja, hogy a szójabab és édescsillagfűrt termeléséhez minden esetben, a többi pillangósvirágú növény termeléséhez pedig a megyei tanács vb. mezőgazdasági osztályának előírásától függően, talajoltót kell használni. Ezzel a kevés munkatöbblettel és anyagi kiadással járó művelettel jelentősen emelhetjük a pillangósok termés- hozarát. A Szovjetunióban például a talajoltásokkal 20-40 százalékos terméstöbbletet értek el.

A vetőmag oltáshoz használatos oltóanyagok nem egyebek, mint a pillangósvirágú növények gyökérlakó baktériumainak /rhizobiumoknak/ mesterséges tenyésztői. Ezek a baktériumok a gyökérszeten kis gumócskákban élnek, megkötik a levegő szabad nitrogénjét és átadják a növényzetnek, jelentősen emelve ezzel terméshozarát.

A talajoltóanyagok tömeges előállítására alakult a Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézet agrobiológiai osztálya. Ennek jól felszerelt laboratóriumában steril állapotban állítják elő a baktériumokat. "Tudományos iparnak" nevezhetnők ezt a kis üzemet, amely kapacitását évről-évre növeli s ellátja termelőinket oltóanyaggal. A múlt évben még csak 4 ezer hold szójababnál, 11.500 hold csillagfűrtnél, 3.800 hold babnál, 28.000 hold borsó- bükkönynél és 5.000 hold lucerna-sonkórónál alkalmazták a rhizobium-oltóanyagokat. Ez évben - mint a minisztertanács rendeletéből is kiténik - használata egyes növényeknél már kötelező.

Az agrobiológiai osztály a fokozottabb követelményeknek is elegendő tesz, és megfelelő mennyiségben állítja elő a talajoltó- anyagokat folyékony táptalajban, szilárd táptalajon és újabban - a Szovjetunióban széles körben elterjedt hasonló anyag alapján - poralakban. A poralaku oltóanyagok nem egyebek, mint átszitált, ste- rilizált földben elszaporított rhizobium-tenyésztetek. Ennek az anyag- nak egy grammjában többmilliárd rhizobium-baktérium található. Ezzel az ugynevezett "baktonit" porral behintik a kissé megnedvesített ve- tőmagot, összekeverik, majd vetésig szikkadni hagyják. A kísérletek megállapították, hogy a poralaku oltóanyag az aprómagvu pillangós növényfajoknál előnyösebb, mint a "nedvesen" alkalmazott.

Az eredmények hatására a szükséglet a poralaku talajoltó- anyagok iránt erősen megnövekedett, úgyhogy a laboratórium csak eb- ben az évben több mint egy vagon földet használ fel előállításához.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 22. kiadás

1952 szeptember 5

16. óra 25 perc

Az Őnnepi Könyvhétre készülnek a vidéki dolgozók

6 Vid D/tot/Hné M K + 10

Az Őnnepi Könyvhét újabb ragyogó bizonyossága lesz annak, hogy a könyv immár a dolgozók mindennapos szükségletévé vált hazánkban. Erről tanuskodnak az Őnnepi Könyvhét lelkes előkészítései is.

Hajdu-Bihar megye

községeiben, a gépállomásokon, állami gazdaságokban közel 200 könyvsátrat állítanak fel, a sátraknál a falvak legjobb kultúrceportjai adnak műsort. Debrecenben szombat este a központi kultúrötthon nagytermében tartják az Őnnepi Könyvhét megnyitóját, amelyet összekapcsolnak a M6ricz Zsigmond emlékünneppel. Az Őnnepségen nagyszámú küldöttségek képviselik az üzemek, a falvak dolgozóit; a debrecen-környéki termelőcsoportok küldöttei teherautókon \angle be a nagy eseményre. Szombaton este kiállítás nyílik Debrecenben, amely bemutatja M6ricz Zsigmondnak minden magyar nyelven megjelent könyvét. \angle mennek

Békéscsabán is

lelkesen készülnek a dolgozók az Őnnepi Könyvhétre. A város dolgozóinak a könyvek iránt egyre fokozódó érdeklődését beszédes számok bizonyítják: 1950-ben 29.912, 1951-ben 59.843 kötet könyvet vásároltak a dolgozók, ez év első felében pedig már közel 40.000 könyv fogyott el a békéscsabai könyvesboltokban, köztük csaknem 10.000 ideológiai könyv és több mint 3000 különböző szakkönyv.

Tatabányán

44 helyen rendeznek könyvkiállítást, melyeken elsősorban bányászszakkönyvek és bányásztárgyú szépirodalmi könyvek szerepelnek. Az Alkotmány Őnnepén felavatott megyei könyvtár dolgozóit azt tőzték ki célul, hogy a Könyvhét során még szélesebb körökre terjesztik ki a könyvtár olvasótáborát. Az Őnnepi sátrak mellett könyvkölesönző kirendeltségeket állítanak fel, könyvkiállításokat, előadásokat rendeznek.

Borsod megyében

52 községben rendeznek a könyvhét során irodalmi előadást, könyvkiállítást.

/Folyt.köv./

5

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1952 szeptember 5

16 óra 25 perc

/Az Ünnepi Könyvhétre...folyt/ ü Vid D/tot/Hnó M K

A bányavidéken és a megye ivari "üzemeiben könyvknétkon ismertetik a szovjet és magyar műszaki irodalom legújabb termékeit.

/Zsigmond

Tiszacséce

A kis tiszaparti község lakói is lelkesen készülnek a vasárnapi Móricz-ünnepségre és a könyvhétre. Mindenki csinosítja a portáját, feldíszítik a házakat, szinte megváltozik a falu képe. A házak, amelyben Móricz Zsigmond született, társadalmi munkával hozták rendbe. Az emléktábla-leleplező ünnepségen részt vesz majd a falu egész lakossága és folyik a készülődés a vasárnap délután rendezendő népművészeti bemutatóra is, amelyen a megye legjobb kulturcsoportjai lépnek fel. Szorgalmasan készülődik az ünnepségre a tiszacsécei "Móricz Zsigmond" tiszcs kulturcsoportja is, amely népdalokat ad majd elő és bemutatja a "Fonójelenet" című színdarabot./MTI/

Megkezdtek az őszi vetést Győr-Sopron megyében is

Vid Kő/HM/Hnó M K 2

Győr megye sok községében és termelőszövetkezeti csoportjában jól halad az őszi munka.

Lövő községben 504, Ujkéren 580, Sopronherpácesen 400, Malomsokon 350, Halásziiban 363, Kisbaráton 445 holdon végezték el a vetésszántást. Befejezéshez közeledik a vetésszántás az ujrénafői "Április 4", a tétii "Dózsa", a peresztegi "Szabadság", a lövői "Dózsa Népe" és a ménfőcsanakii "Új élet" termelőszövetkezetekben, illetve termelőcsoportokban.

Több községben folyik a vetés is./MTI/

Virágzik a kenaf a ceglódi cifrakerti állami gazdaságban

i PT/Ma/Hnó M K 3 A ceglódi cifrakerti állami gazdaság kecskési üzemegységében 50 holdon virágzik a kenaf, Magyarországon újfajta rostnövény. A kenaf a mályvához hasonló, 120, 150 centiméter magas, erősszáru növény, rostjai a kenderéhez hasonlítanak. A kenaf jó közepes termést ígér. A tavaszi fagyokat könnyen elviselte, jó időjárás esetén előreláthatólag szeptember végére beérik. Korbájjal aratják abban az esetben, ha a kenaf szára nem erősödik meg, tulságo-
san./MTI/ ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1952 szeptember 5

16 óra 30 perc

Zalaegerszegen vasárnap megyei mezőgazdasági kiállítás nyílik

Vid Kő/HM/Hnó Mi K + 4

Zalaegerszegen vasárnap ünneplés keretében nyílik meg a megyei mezőgazdasági kiállítás, amelyen a megye állami gazdaságai, termelészövetkezetei és termelőcsoportjai bemutatják legszebb terményeiket, legkiválóbb állataikat. A zalaövi állami gazdaság például felhozza a kiállításra azt a négy tehenét, amelynek fejési átlagát a napi háromszori fejés és a tögymasszázs bevezetése óta 10 literrel 20 literre emelték. A felsőrajki állami gazdaság elhozza a kiállításra 20 hizósertést, amelyek a gyors hizlalási módszerrel 40 kilóról hat hónap alatt 160 kilóra hiztek. A nagykapornaki állami gazdaság bemutatja két anyakocóját és annak egy évi szaporulatát. Magyar Antalné a gazdaság sertésgondozója egy év alatt a két anyakocótól kétszeri fialással 42 malacot nevelt fel s az első fialásból származó két koca 12 malacot már leellett. A dolgozók élet-színvonalának emelkedését szemléltetik majd az andráshidai állami gazdaságban készült új, korszerű típuslakások kicsinyített másai s mellettük azok a rozoga viskók, földkunyhók, amelyekben a dolgozók 10 évvel ezelőtt laktak. Külön érdekesség lesz a keszthelyi kisérleti gazdaság kiállítása, amely bemutatja majd többek között a lápi talajokon elért nagyszerű terméseredményeket. A gépállomások anyaga a gépi munka előnyeit szemlélteti. A kiállításon ismertetik azokat a fejlett szovjet agrotechnikai és zootechnikai módszereket is, amelyekkel a megye állami gazdaságai és termelészövetkezetei kiváló eredményeket értek el. A kiállítás szeptember 14-ig marad nyitva. /MTI/

Idén már 21 ellátóvezet biztosította a bányászoknak, a nagyvárosok, ipari központok dolgozóinak zavartalan zöldségellátását

i Kő/Hnó Mi K 5

Az ipari dolgozók bőséges zöldség és főzelékellátása érdekében két évvel ezelőtt kormányintézkedéssel létrehozták az úgynevezett ellátó vezetéket. A nagyvárosok és ipari központok elsősorban az állami gazdaságok és termelészövetkezetek láttak hozzá, hogy meglévő kertészetek fejlesztésével, de új szántó és öntözőes kertészetek beállításával is minél több zöldséget és főzeléket termeljenek és állandó folyamatos szállítással biztosítsák a városok, ipartelepek dolgozóinak ellátását bőséges friss, olcsó, jóminőségű zöldséggel.

Az ellátó vezetékben lévő termelészövetkezeteknek nagy segítséget adott a kormány zöldségtermelésük kifejtésére.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2 5. kiadás

1952. szeptember 5.
Zsigmond

16 óra 30 perc

Révai József beszéde a Móricz ünnepségen.

Ie/PE Ie

A szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Révai Józsefnek, az MDP Politikai Bizottsága tagjának, népművelési miniszternek a ma esti ünnepségen elhangzó beszédét. A beszéd csak utólagos jelzés után használható fel. Keretet később adunk.

/Móricz Zsigmond- x x x

Tisztelt közönség, kedves elvtársak!

Azért jöttünk ma össze, hogy Móricz Zsigmond halálának 10. évfordulóján megemlékezzünk a magyar realista prózairodalom legnagyobb mesteréről, hogy kifejezzük a halhatatlan írónak, a magyar nemzeti irodalom egyik legnagyobb büszkeségének, népünk hátláját és tiszteletét.

Tíz év telt el Móricz Zsigmond halála óta: a háborus összeomlástól, a magyar dolgozó nép teljes győzelméig, a szocializmus alapjainak sikeres lerakásáig hazánkban. E tíz év alatt a magyar nép Móricz Zsigmondot, a magyar demokratikus kultúra nagy klasszikusát, a demokratikus átalakulás egyik legjelentősebb irodalmi előkészítőjét, megismerte és a szívébe zárta.

Az az író, akit a régi Magyarország üldözött és kitagadott, akit újra és újra próbált megkövezni, mert az uri osztályokról megmondta az igazat, Móricz Zsigmond új életre ébredt a munkáscsapatban, a dolgozó nép, az épülő szocializmus Magyarorszá-
gában.

Ki volt Móricz Zsigmond?

Móricz Zsigmond Ady Endre harcostársa volt abban az irodalmi forradalomban, amely a 20. század első évtizedében bontakozott ki nálunk, mint a polgári demokratikus magyar forradalom beharangozója és előkészítője. Akkoriban sok szó esett a magyar irodalom kettészakadásáról: a konzervatív, úgynevezett "népi-nemzeti" és a modern polgári irodalom táborában. Ma már látjuk, hogy valójában nem két, hanem három táborra szakadt akkor a magyar irodalom. Az akkori modern polgári irodalomban is két irányzat volt: a polgári irodalom Ady és Móricz plebejus demokratikus irányzatával sosem alkotott igazi egységet.

S

/folyt. köv./

MTI M E L F O L D I H I R E K

B 26. kiadás

1952. szeptember 5.

16 óra 35 perc

/Révai József beszéde...1.folyt./ § Mk Ia

Ady és Móricz képviselte a reakciós, álhazafias irodalommal szemben és a kozmopolita nyugatos polgári irodalommal szemben a megújuló, valóban népi-nemzeti, valóban hazafias irodalmat. Ady és Móricz sosem hódolt be a "Nyugat" terjesztette irodalmi öncéluságnak, ők tudták és hirdették, hogy az irodalomnak politikai hivatása van, ők az irodalmat társadalomátalakító, népnevelő erőnek tekintették. Elsősorban nem nyugatosok voltak, hanem magyarok, akik a magyar Pokollal való harcra tették fel életüket, a magyar nép felszabadítását szolgálták irodalmi munkásságukban.

De Ady Endre és Móricz Zsigmond életutja sokban és alapvetően különbözött is. Ady nem érte meg a proletárforradalmat, nem érte meg az ellenforradalom győzelmét, nem kellett átszenvednie a magyar történelem leggyalázatosabb korszakát, a Horthy-uralmat. Móricz Zsigmond átélte a proletárforradalom győzelmét és bukását is, írói alkotóereje pedig éppen a Horthy uralom sötét és fojtogató negyed százada alatt bontakozott ki teljes nagyságában. Ady Endre tudatosabb forradalmár volt, politikai hitvallása érettebb és kiforrottabb volt Móriczénál, de Móricz közelebb állt a nép igazi életéhez, a mindennapi valósághoz. Móricz Zsigmondot mély összeforrása a parasztsággal és ebből származó realizmusa őrizte meg attól, hogy a magyar társadalom fejlődésének és harcainak döntő kérdéseiben megalkudják. Móricz 1919-ben egész lelkével odaállt a proletárforradalom mellé és bár a forradalom bukása után nem volt többé eleven kapcsolat a munkásosztállyal, sosem tagadta meg 19-es magatartását, nem szórt hamut a fejére, nem zárkózott elefántcsonttoronyba, mint annyi más magyar író, élén Babits Mihállyal. Voltak ugyan illúziói az uralkodóosztályok egyik-másik csoportjának, vagy képviselőjének "népbarátságáról",

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B27. kiadás

1952 szeptember 5

16 óra (10) perc

/Révai József beszéde...2.folyt/ § Hné Ie

de a Horthy rendszerhez sohasem döngölődött, sosem alázkodott meg, sosem kínálta fel magát, sőt egyre fokozó erővel leplezte le a rendszer népellenes lényegét.

- Móricz irodalmi munkásságának három tisztán megkülönböztethető szakasza volt. Az első: realizmusának általános demokratikus korszaka, amelyet a "Hét krajcár" nyit meg és a "Faklya" zár le. A második: a forradalmak bukásától a harmincas évek elejéig tart, ez: kritikai realizmusa kibontakozásának korszaka, a nagy leleplező regényeké, amelyeknek sorozata - a "Kivilágos kivirradtig", a "Forró mezők", az "Uri muri", a "Rokonok" című regényével éri el a csúcspontot. Az író itt kimondja az uri társadalom fölött a halálos ítéletet. A harmadik: a népforradalomhoz vezető út keresésének korszaka: a "Betyár"-é, az "Arvácska"-é, a "Rózsa Sándor" regényeké. Móricz kimondja a nép és az uralkodóosztályok érdekeinek teljes kibékíthetlenségét.

- Móricz írói pályáján tisztánlátása, leleplező ereje egyre fokozódik, de mindhárom alkotói korszakában megmaradt a parasztság irodalmi szószólójának. Nagy erényei, de gyengéi is ebből fakadnak. Társadalombírálatának paraszti kiindulópontja: forrása realizmusának, de forrása illúzióinak is, annak, hogy a fordulás rothadás mellett a kapitalista rothadást kevésbé vette észre és bár nem kente el, hanem feltárta a parasztság belső bomlását és osztályrészegződését, a szegényparasztság mellett nem tudta meg látni és felismerni a munkásosztály döntő szerepét. Mégis, Móricz Zsigmond paraszti-demokratikus realizmusának nemzetközi jelentősége van. Móricz ahhoz a kevés nagy íróhoz tartozott, akik az európai polgári irodalom hanyatlása korában realisták tudtak maradni és a polgári-demokratikus forradalom plebejus irányát képviselve, hatalmas erejű társadalomkritikát tudtak gyakorolni.

/Folyt.köv./

5

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1952. szeptember 8.

16 óra 40 perc

/Révai József beszéde...3.folyt./ § Mk 1e

Móricz néhány művét lefordították ugyan németre, franciára, angolra, de jelentőségét a kapitalista nyugat nem tudta felismerni. A kapitalista nyugatnak Molnár Ferenc kellett, nem Móricz Zsigmond. A polgári Európának a paraszti-plebejus magyar íróhoz nem volt semmi köze, mint ahogy nem volt köze a keleteurópai népek többi nagy írójához: Osztrovszkihoz, Scedrinhez, Eminescuhoz, Jirasekhez.

Móricz Zsigmond főereje a realista társadalomkritika. De irodalmi munkásságán végigvonul a vágy a pozitív, építő hősök, a harmonikus, boldog élet után. Társadalomkritikai regényeinek legtöbbszörében tragikus a légkör: a "Fáklyá"-ban, az "Uri muri"-ban, az "Árvácská"-ban tüzvész pusztítja el a rothadt világot, a "Sárarany"-ban, a "Szegényemberek"-ben, a "Forró mezők"-ben, a "Rokonok"-ban gyilkosok, vagy öngyilkosok golyója oltja ki a megromlott életet és mégis, mindhárom írói korszakában ott vannak ezek a művek, amelyekkel Móricz az élet szépségét és boldogságát próbálja hirdetni.

Móricz Zsigmond szerette az életet, szerette az embert, békeséget, boldogságot színt az emberiségnek. Legtöbbször ebből a vágyából származnak szerelmi idilljei, nem pedig abból, hogy a valóság véres ellentéteiről megfolekedezett. Ez a vágy az idill, a harmonia, a szépség és boldogság után sokszor akadályozta abban, hogy társadalomkritikája mindvégig következetes legyen. Másrészt ebben a vágyában éppúgy van előremutató vonás, mint népforradalmi utkeresésében. Móricz a legnagyobb magyar kritikai realista, de meg tudta őrizni, a magyar uri társadalom embertelen világában is, azt az egészséges romantikát, amelyet Jókaitól, Mikszáthtól, Gárdonyitól örökölt és ami a rothadó uri társadalom buralata közben is kifejezte humanista optimizmusát. Ebben különbözik a magyar kritikai realizmusnak azektól az alakjaitól, akiknek társadalombírálatát pesszimizmusból, szkepticizmusból fakadt, vagy abba menekített.

/folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1952. szeptember 8.

16 óra 40 perc

/Révai József beszéde....3.folyt./ § Mk Ia

Móricz néhány művét lefordították ugyan németre, franciára, angolra, de jelentőségét a kapitalista nyugat nem tudta felismerni. A kapitalista nyugatnak Molnár Ferenc kellett, nem Móricz Zsigmond. A polgári Európának a paraszti-plebejus magyar íróhoz nem volt semmi köze, mint ahogy nem volt köze a keleteurópai népek többi nagy írójához: Osztrovszkihoz, Scsedrinhez, Eminescuhoz, Jirasekhez.

Móricz Zsigmond főereje a realista társadalomkritika. De irodalmi munkásságán végigvonul a vágy a pozitív, építő hősök, a harmonikus, boldog élet után. Társadalomkritikai regényeinek leg-többjében tragikus a légkör: a "Fáklyá"-ban, az "Uri muri"-ban, az "Árvácskák"-ban tüzvész pusztítja el a rothadt világot, a "Sárarany"-ban, a "Szegényemberek"-ben, a "Forró mezők"-ben, a "Rokonok"-ban gyilkosok, vagy öngyilkosok golyója oltja ki a megromlott életet és mégis, mindhárom írói korszakában ott vannak ezek a művek, amelyekkel Móricz az élet szépségét és boldogságát próbálja hirdetni.

Móricz Zsigmond szerette az életet, szerette az embert, békeességet, boldogságot szánt az emberiségnek. Legtöbbször ebből a vágyából származnak szerelmi idilljei, nem pedig abból, hogy a valóság véres ellentéteiről megfoledezett. Ez a vágy az idill, a harmonia, a szépség és boldogság után sokszor akadályozta abban, hogy társadalomkritikája mindvégig következetes legyen. Másrészt ebben a vágyában éppúgy van előremutató vonás, mint népforradalmi utkeresésében. Móricz a legnagyobb magyar kritikai realista, de meg tudta őrizni, a magyar uri társadalom embertelen világában is, azt az egészséges romantikát, amelyet Jókaitól, Mikszáthtól, Gárdonyitól örökölt és ami a rothadó uri társadalom biraleta közben is kifejezte humanista optimizmusát. Ebben különbözik a magyar kritikai realizmusnak azektól az alakjaitól, akiknek társadalombírálatát pesszimizmusból, szkepticiz-
musból fakadt, vagy abba torkollott.

/folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1952. szeptember 5.

16 óra 40 perc

/Révai József beszéde. . . . 4 folyt./ § PE 1e

Móricz kritikai realizmusával is, humanista optimizmusával is, a mi elődünk és utmutatónk, a szocialista realizmus előfutárja.

Ezen a mai ünnepélyen fogadjuk meg, hogy Móricz Zsigmond emlékét méltóan fogjuk ápolni. Ezzel kapcsolatban három fő kötelességünk van: 1./ ki kell adnunk összegyűjtött műveit, hogy a népünk és születő új irodalmunk még jobban megismerhesse, még többet tanulhasson tőle. 2./ meg kell írni Móricz Zsigmond életrajzát, amely művéhez és életéhez méltó és amelyben értékelnünk kell irodalmi munkásságát, a magyar társadalom és a magyar irodalom fejlődésében elfoglalt helyét és szerepét a maga teljességében. 3./ meg kell mutatnunk Móricz Zsigmondot egész: nagyságában a szabad népeknek, hogy műve ne csak a magyar, hanem a nemzetközi demokratikus kulturának is szerves alkotó részévé váljon.

Ami a Magyar Dolgozók Pártját és a Magyar Népköztársaság kormányát illeti, teljesíteni fogjuk kötelességünket Móricz Zsigmond emléke, élete, munkássága iránt.

Ezzel megnyitom az Irodalomtörténeti Társaság és az Írószövetség emlékünnepélyét. Üdvözlöm külföldi író-vendégeinket, a német, bolgár, román, csehszlovák nép küldötteit és átadom a szót Darvas Józsefnek. /MTI/

V

/Idén már 21 ellátóvezetfolyt/ i Kő/Hné Mi K

Többek között kamatmentes hitelre szerezhették be a mezőgazdasági be-
rendezőket, a szerves és szervetlen trágyát. Segítségüket kapták az
öntözőberendezések létesítéséhez is.

Két évvel ezelőtt tíz ellátóvezet létesült. Buda-
pesten kívül a ellátóvezeteket kapott a nagy ipari központok közül
Miskolc, Diósgyőr, Ózd, Veszprém és Győr, a bányavidékek közül
pedig Salgótarján, Pécs, Tata és Dorog. Azóta 11 új ellátóvezet
létesült. Idén már a komlói bányászok zöldsgellátására is ellátó-
vezet létesült. Ellátóvezeteket kaptak az új nagy ipari központok:
Sztálinváros, Kazincbarcika, Sajóháza, Várpalota-Inota, a nagy-
városok közül Debrecen, Sopron, Szombathely és Kaposvár, a baltoni
udulók ellátására pedig a Balaton körül létesült ellátóvezet./MTI/

Nagysimony¹ község dolgozó parasztjai jó munkájukkal, a Pécsi Pedagógiai
Főiskola hallgatói szorgalmas tanulással hálálják meg öt éves tervünk
gazdag ajándékait

i Vid G/SzE/TI Tom K plusz 4

A Vas megyei Nagysimony¹ község

öt éves tervünk beruházásai keretében mozik, napköziotthon, új
postautó és szövetkezeti mintaboltot kapott. A község dolgozó
parasztjainak gazdagodását, bizonyítja a szövetkezeti mintabolt
forgalmának állandó növekedése. Míg 1949-ben egy év alatt 400 ezer
forint értékű árut vásároltak itt a község lakói, addig jelenleg a
havi átlagforgalom eléri a 270 ezer forintot.

A tervberuházásokon kívül a legutóbbi sorsoláson is sokat
nyertek a dolgozó parasztok. A községben 56 dolgozó kötvényét húzták
ki nyereséggel.

A község dolgozó parasztjai a terv ajándékait jó munkával és
beadási kötelezettségük maradéktalan teljesítésével hálálják meg népi
demokráciánknak. A község szénából 100, kenyérgabonából 100, takar-
mánygabonából 102 százalékra teljesítette egész évi begyűjtési ter-
vét.

S

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1952. szeptember 5.

16 óra 45 perc

Darvas József beszéde

M/Ha/Hk FT Bn Hk

Alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Darvas József beszédét, amelyet ma este a Magyar Néphadsereg Színházában megrendezésre kerülő Möricz Zsigmond emlékünnepeken mond el. Keretet később adunk. A beszéd csak utólagos jelzésre használható fel.

xxx

- Tíz esztendeje, hogy meghalt a magyar prózairodalom eddig legnagyobb alakja, a kritikai realizmus hatalmas tehetségű magyar írója, a felszabadulás előtti magyar valóság döbbenetes erejű megmutatója: Möricz Zsigmond.

- Sötét éjszaka volt, amikor örökre lehunyta a szemét, - kórház-szobája ablakán csak a szirénák vad üvöltése hatolt át. Komor sötétség ült azokban az időkben az egész országon s csak kevesen voltak, akik hitték és tudták, hogy közeleg már a virradat. Ő nem tartozott ezek közé a kevesek közé. Tragikus vég volt ez így, hiszen - idén kívül - írónk közül senki oly önemésztően nem élt, mint ő, oly lázasan s oly emésztő mekacssággal senki nem keresett, hogy "tisztáztassék" a magyar jövő útja... Micsoda, a műveivel, a magyar valóság mélységeinek csodálatos erejű s hitelességű fel-tárással sokban hozzá is járult ehhez a tisztázáshoz, - ám őt ez soha nem elégítette ki. Többet akart, mint csak megírni a valót: megváltoztatni!

- Csak egy nagy népferradalom, csak ez segíthet: ez az ítélet zugott ki, kimondatlanul is, utolsó műveiből. Hatalmas ut volt ez: eddig a felismerésig eljutnia, a magyar múlt és jelen, a magyar társadalom fáradhatatlan vizsgálatával, bár nehézen tájékozódva s néha el-el-tévedezve a "magyar lép" mocsaras ut-vesztőiben, ám egy pillanatra sem adva fel az igazságkeresés szenvedélyes hitét. Hatalmas ut volt ez, - az ellenferradalom idején, az ő nemzedékéből, páratlan írói pályán. De hogyan tovább? A fel-ismert igazságból hogyan lehet való, ki vezesse, ki vezetheti ezt a népferradalmat, hogy valóban új élet, új ország, új nép nőjön ki belőle s ne csak a kastélyok lángja lobogjon, a halálos, vad uri-muri éjszakáján s nehogy megint bukásba zuhanjon ez a ferradalom is?

E nagy kérdés ott kavargott, válaszolatlanul, utolsó óráiban is.

/folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás 1952. szeptember 5. 16 óra 55 perc

/Darvas József beszéde...1.folyt./ § Mr FT Bn Hk

- Móricz Zsigmond hatalmas írói jelentősége mindenekelőtt abban áll, hogy általa, műveiben érte el a magyar széppróza eddigi legmagasabb csúcsait. Az volt ő nekünk - magyar mértékkel mérve - mint az oroszoknak Tolsztoj vagy Gogoly, vagy mint a franciáknak Balzac.

- Móricz kora, - különösen az ellenforradalom korszaka - volt nálunk az a kor, amelyben a mi társadalmunk fő ellentétei aránylag a legvilágosabban megmutathoztak. Kellett valakinek jönni, aki immár prózában is kifejezi a drámai erejű, roppant belső feszültséget. Kellett valakinek jönni, aki a forradalmi lírája mellett a próza fegyvereivel is elkezdje a harcot a "püspökök és mánások uradalma", a feudális, uri Magyarország ellen.

Igy jött Móricz Zsigmond. Am az sem véletlen, hogy Móricz úgy jött, hogy a parasztság írója lett, s maradt.

- Móriczot mindenekfelett a parasztság sorsa érdekelte igazán, szenvedélyesen. Nem a parasztság sorsa önmagában - hanem a parasztság sorsa a nemzeti élet egészében, az egész magyar társadalommal való összefüggésében. -kár a grófokról ír, a magyar feudálizmus nagyurairól, akár a dzsentri-világ rothadását, pusztulását ábrázolja - a nézőpontja mindig paraszti nézőpont. Igaz, főleg a dzsentri világot ábrázoló műveiben, különösen kezdetben, fel-felcsillan valami részvét s meleg érdeklődés is. Fel-felbuknak ebből a lápi világból olyan dzsentri figurák is, akik akarják a jobbat, akikben a nép problémái iránt is nyiladozik valamelyes érdeklődés. Am ez nem megértés s nem is, - mint némelyek hiszik s irták - afféle "hiszen ezek is magyarok" derűs-bus megbocsátás, - hanem paraszti tájékozódás, hogy talán jöhetnek innn, ebből a rétegből még új Dózsa vagy Esze Tamások.

Jellegzetes paraszti ellentmondásosság ez, amelyben a felsőbb társadalmi rétegekkel való kiegyezés hajlandósága, a parasztkérdés felülről való megoldásának az illúziója is és a forradalmi elem is megvan, együtt, összeszövődve - s a társadalom döntő erőinek az egymáshoz való viszonya, az osztályharc adott viszonyai döntik el, hogy a két elem közül melyik kerekedik felül, hogy a parasztság /legalább is zömében/ adott történelmi körülmények között hová áll. Móricz ezt a "keresztuton álló" paraszti magatartást fejezte ki, főleg a 20-as években írt műveiben, ez tükröződött egyes bizonytalankodásaiban, következetlenségeiben is.

/folyt.köv./

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1952 szeptember 5

16 óra 55 perc

Julius 1-től szeptember 7-ig vállalt 3267.4 tonna terven felüli szén helyett szeptember 4-ig már 3994.7 tonnát termeltek az ajkai bányászok

Vid Hné BS K A j k a , szeptember 5.

Az Ajkai Szénbánya Vállalat dolgozói lelkes harcot folytatnak a bányásznap tiszteletére tett vállalásuk teljesítéséért, a Középdunántúli Szénbányászati Tröszt üzemei között folyó verseny első helyezéséért. Ebben a versenyben kimagasló eredményeket érnek el a dolgozók s naponta tulszárnyalják tervelőirányzatukat. Ma már boldogan büszkölkednek azzal, hogy július 1-től szeptember 7-ig vállalt 3267.4 tonna terven felüli szén helyett szeptember 4-ig 3994.7 tonnát termeltek.

Eredményeik eléréséhez nagyban hozzájárult a műszaki dolgozók segítsége, a frontfejtés megszervezése, a csillepark helyes elosztása, Megjavit a felvilágosító munka és az élenjáró dolgozók népszerűsítése. Az augusztus havi tervteljesítésben Árnin-aknában dolgozó Zámbo Béla vágár érte el a legjobb termelési eredményt, havi tervét 185.4 százalékra teljesítette. A békében újabb munkahőstettek születnek, Müller Ferenc vágár 368, Torma József vágár 344 százalékra termelt. A békénél első három napján 286.2 tonna szenet termeltek terven felül az ajkai bányászok./MTI/

Készítik már a diadalkaput és az üzem új névtábláját az oroszlányi XVI.-os akna bányászai

i vid Hbj/B/PE BS K +5

Komárom-megye bányavállalatainak bányásznap versenye-ben az oroszlányi XVI.-os akna bányászai nyerték el a "Szeptember 6." akna büszke címét.

A XVI.-os akna bányászai már az év elejétől kezdve kiváló teljesítményeket értek el. Az év első hat hónapjában 108.4 százalékra teljesítették tervüket, a harmadik negyedévben, a bányásznap tiszteletére indított versenyben még tovább növelték teljesítményüket. Juliusban például 114.2, augusztusban pedig 109 százalékos havi tervteljesítést értek el.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1952. szeptember 5. 17 óra — perc

/Készítik már a diadalkaput.v. . folyt./ i vid Hbj/B/PE BS K

Az üzem mindhárom frontján ciklusos módszerrel dolgoznak a csapatok. A grafikon szerinti termelést nagyban elősegítette az Sz.153-as szovjet rakodógép, amit a harmadik negyedév első hónapjában kaptak a XVI.-os akna bányászai. Az új módszerek bátor alkalmazásával érték el azt, hogy a januári 64 métermázsás fejtéssel helyett augusztusban már 74.24 métermázsát értek el a bányászok fejenkénti teljesítményben.

A jó munkamódszerekkel és a lelkes munkával kiharcolták az oroszországi XVI.-os akna bányászai, hogy Komárom megye valamennyi vállalatára közül ők kapták meg a "Szeptember 6." akna büszke címet. Az üzem dolgozói festik már az új táblát, amelyet az akna főbejáratánál helyeznek el, ahová díszkaput állítanak. A névavató ünnepséget szeptember 7.-én reggel tartják.

Ezen az ünnepségen kapja meg Csanádi Miklós, az akna főmérnöke is a sztahanovista oklevelet, az akna bányászai között pedig több mint hatszázezer forintot osztanak ki hűségjutalmonként.
/MTI/

- - - -

A recski ércbányászok a békében kemény küzdelmet folytatnak a pótfelajánlások teljesítéséért

i vid Hbj/B/PE BS K +3

A recski ércbányászok még korábban ígéretet tettek arra, hogy a harmadik negyedév végéig terven felül száz tonna szinport adnak a népgazdaságnak. A bányásznap tiszteletére indított munkaversenyben olyan kimagasló eredményeket értek el az ércbányászok, hogy fogadalmukat jóval a kitűzött határidő előtt teljesítették. Nem elégszenek meg azonban az elért eredményekkel s ezért szeptember 1.-én vállalták, hogy a bányásznap tiszteletére további 30 tonna szinport termelnek terven felül. A bányászok lelkes munkája és a műszakiak jó ellenőrzése és irányításának eredményeként szeptember 5.-én ezt a vállalásukat is sikerrel teljesítették.

A vájárok közül különösen jó eredménnyel dolgozott Bódi András és Ficsör József, akik a békeműszak három napján 195-195 százalékos teljesítményt mutattak ki. A fejtési vájárok közül különösen kitűntek Mezei József és Tóth István 162.5 százalékos teljesítményükkel, míg a csillécek közül - 160 százalékos fölötti napi tervteljesítéssel - Török Imre és Nagy József járnak az élen. /MTI/

Ko

MTI BELFOLDI HIREK

35. kiadás

1952 szeptember 5

17 óra 10 perc

/Darvas József beszéde.... 2.folyt/ & Iné FT Bn Hk

in mély /demokratiz

musát, irói nagyságot, realizmusa türelenségét mutatja az, hogy mindig, az élete végéig fejlődni, emelkedni tudott, hogy le tudott számolni a paraszti illuziókkal s el tudott jutni oda, ahol az úri világról szóló ítélete már egyértelmű, komoran, szinte forradalmian paraszti: nem, nem jöhetnek onnan felülről szabadító erők... halál, pusztulás, öngyilkosság, elemésztő tűz legyen a soruk, mint a feudalizmus romlott, korrupt szövetségesei.

- Való igaz: nem az az igény hajtotta s nem az tette el alkotó szenvedéllyel, hogy a paraszti világot, a paraszti társadalmat, hogy úgy mondjam elemzően, egész bonyolultságában ábrázolja. Am éppen ezért nem kevesebb, hanem több volt, mint "paraszt-író": a parasztság írója, szószólója volt, a parasztság felszabadulásának harcosa, a parasztság feudalizmus elleni nagy nekifeszülésnek hatalmas ábrázolója. Nála egyetlen írónk sem ismerte jobban a parasztságot, erőnyeivel, eredendő jótulajdonosaival s a társadalmi nyomorúság-szülte torzulásaival egyetemben; egyetlen írónk sem szeretete forrásban, odaadtságban a parasztságot s nem kutatta szenvedélyesebb izgalommal a paraszti világ belső természetrajzát, s szinte már a szociográfiai és néprajzi részletességig is. Mint a parasztság írója, tudta, látta, hogy a feudalizmus gátjainak a lerombolása nélkül, a parasztság felszabadítása nélkül nincs haladás, nincs fejlődés. Nincs a parasztság számára se, nincs az egész magyarság számára se. Innen mély és forradalmi - Adyval sokmindenben rokon - demokratizmusa s innen műveinek a magyar prózában soha nem látott, soha nem érzett eszmei izzása, forrása.

- Rendkívüli ábrázoló képesség az, ahogyan egy-egy jelzővel hus-vár, csak egyetlen példányban létező és mégis általánosan jellemző, tipikus figurákat tud elénk teremteni - s ahogyan egy-egy félmondat, néhány mondatnyi párbeszéddel mély és drámai szituációkat tud kialakítani. Am nemcsak a hatalmas, egyedül álló művészi erő teszi ezt, - hanem az is, hogy társadalmi összefüggéseket lát s ábrázol. Olyan, annyira a társadalom bonyolultságában élő s mindent társadalmi viszonylatokban néző prózaírónk, mint Móricz, még nem volt. Ezért van az, hogy legapróbb írásai, cikkei, riportjai is tele vannak nyugtalanító feszültséggel, - bármilyen témához nyúl hozzá, annak azonnal társadalmi "távlat" teremődik. Am ez a távlat: mégis csak paraszti távlat s ebben van, ebben volt művészi-világnézeti korlátja is.

- Forradalmi demokratizmusa szűkebb volt, mint Adyé. A Nyugat-nemzedékből ugyan egyedül Móricz közelítette meg Adyt politikai tisztánlátásban, forradalmi radikalizmusban, - de nem érte el.

/folyt.köv./ Kó

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás 1952. szeptember 5.

14 óra 20 perc

A békebizottságok segítségével ismeretlen fogalomná vált a hónap-eleji lemaradás a mátranováki délibányán

i SL/PE BS K

A mátranováki délibánya azok közé az üzemek közé tartozik, amelyek a többtermelés legjobb eszközeit felhasználva, versenyszakaszról versenyszakaszra telteljesítik vállalásukat.

A jó felvilágosító munka eredményeként már két hét óta nem fordult elő igazolatlan hiányzás az üzemenél, míg az igazolt hiányzók a szabadságukat töltő dolgozók köréből kerültek ki. A fegyelmezett munka az Alkotmány ünnepén és a bányásznap versenyszakaszokban is nagyszerű eredményt hozott. Augusztusban például a vállalt 2460 csille helyett 3396 csille szenet termeltek tervükön felül az üzem dolgozói.

Délibánya dolgozóinak munkáját a pártcsoportokkal szorosan együttműködő békebizottságok, népnevelők lendítik előre. Az üzem három békebizottsága nemcsak a jó felvilágosító munka eszközeit igyekszik megtanulni a gazdag tapasztalatokkal rendelkező kommunistáktól, hanem a termelés frontján is a kommunisták példamutatósát követi. Tóth N. Mihály sztahanovista vájár, az egyik békebizottság elnöke például augusztusban a vállalt 205 csille helyett 263 csille szénrel teljesítette túl előirányzatát. Csapatát most újabb győzelmek elérésére viszi harcba. A legfőbb feladatuknak tekintik, hogy ne csak a hónap közepén és végén, hanem már a hónap elején is tervük telteljesítésével vessék meg vállalásuk teljesítésének alapját. Tóth N. Mihály példájára az egész csapat, majd nyomukban délibánya valamennyi brigádja csatlakozott a melegcsákányváltás mozgalmához. Így érte el Tóth Mihály csapata, hogy szeptember első három napjában nemcsak tervüket teljesítették, hanem 38 csille szénrel túl is szárnyalták előirányzatukat. Ezzel jelenleg az első helyet tartják a brigádok versenyében.

A pártcsoportok és a békebizottságok a termelés valamennyi problémáját közösen beszélnek meg. Együttes erővel harcolnak a hibák kiküszöböléséért. Forgó Géza pártcsoportjában például a legutóbbi pártcsoport-értekezleten arról esett szó, hogy egyes csapatoknál a kelletténél több ürescsillát tartalékolnak, ezért más csapatoknak nem jut a szükséges mennyiségben szállítóeszköz.

/folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1952 szeptember 5.

17 óra 25 perc

Sikeresen védődött a Sztálin Vasmű erőmű első kazánjának nyomáspróbája

Vid Hné Tom K S z t á l i v á r o s szeptember 5.

Pénteken tartották a Sztálin Vasmű erőmű első kazánjának nyomáspróbáját.

Az első kazánba beszerelt csövek hosszúsága megközelíti a 15 kilométert. A 22 méter magas kazánban 4-500 tonnányi vasalkatrészt építettek be. A próbanyomással egy időben alapos vizsgálatot végeztek, amelynek során megállapították, hogy a szerelők kiváló minőségű munkát végeztek. Az erőmű első kazánjának nyomáspróbáját teljes sikerrel fejezték be. /MTI/

/A békebizottságok segítségével...folyt/ i Hné SL/BS . . K

Az értekezleten a békebizottságok egy-egy tagja is résztvett és nyomban szűleskörű felvilágosító munkát kezdtek a hiba kiközönböztetésért. Megállapították, hogy például Pál Péter csapatánál igen gyakran 5-6 ürescsille is vesztegel, mőkül, hogy arra szüksége volna a csapatnak. A népnevelő munka eredménnyel járt és azta alig fordul elő az üzemnél ürescsillehiány.

A pártcsoportok, a békebizottságok és a népnevelők jó együttműködésének eredménye, hogy délibánya a nigrádi tröszt lefegyvelmezettebb üzemei közt küzdötte fel magát és a hónaplejei lemaradás is ismeretlen fogalomná vált. Szeptember 1-én 102.5, 2-án 110.2, 3-án pedig 120 százalékos teljesítménnyel kerültek közelebb Rákosi Mátyásnak tett ígéretük teljesítéséhez. /MTI/

— S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1952 szeptember 5. 17 óra 25 perc

Sikeresen védződött a Sztálin Vasmű erőmű első kazánjának nyomáspróbája

Vid Hó Tom K Sztálin város szeptember 5.

Pénteken tartották a Sztálin Vasmű erőmű első kazánjának nyomáspróbáját.

Az első kazánba beszerelt csövek hosszúsága megközelíti a 15 kilométert. A 22 méter magas kazánban 4-500 tonnányi vasalkatrészt építettek be. A probanyomással egy időben alapos vizsgálatot végeztek, amelynek során megállapították, hogy a szerelők kiváló minőségű munkát végeztek. Az erőmű első kazánjának nyomáspróbáját teljes sikerrel fejezték be. /MTI/

/A békébizottságok segítségével...folyt/ i Hó SL/BS . . K

Az értekezleten a békébizottságok egy-egy tagja is résztvett és nyomban széleskörű felvilágosító munkát kezdtek a hiba kiközösítéséért. Megállapították, hogy például Pál Péter csapatánál igen gyakran 5-6 ürescsille is vesztogel, anélkül, hogy arra szükség volna a csapatnak. A népnevelő munka eredménnyel járt és azta alig fordult elő az üzemnől ürescsillehiány.

A pártcsoportok, a békébizottságok és a népnevelők jó együttműködésének eredménye, hogy délibánya a nigrádi tröszt lefegyvelmezettebb üzemei közé küzdötte fel magát és a hónaplejei lemaradás is ismeretlen fogalomná vált. Szeptember 1-én 102.5, 2-án 110.2, 3-án pedig 120 százalékos teljesítéssel kerültek közelebb Rákosi Mátyásnak írt ígéretük teljesítéséhez. /MTI/

— S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás 1952. szeptember 5.

14 óra 26 perc

/Nagysimonyi község dolgozó ... folyt./ i Vid G/SzE/PI Tom K

A Pécsi Pedagógiai Főiskola hallgatói

is messzemenően tapasztalják a terv segítségét. Horváth Sarolta és Magda, a főiskola hallgatói tavasszal 200 forintot nyertek. Ennél azonban sokkal többet jelent számukra, hogy a főiskola ösztöndíjas hallgatói lehetnek. Ketten 748 forint ösztöndíjat élveznek jó tanulásuk jutalmául. A szünidőben örömmel mennek haza falujukba, Vasszilvágyba, ahová az elmúlt ősszel bevezették a villanyt, s most új napköziotthon és ovoda épül községükben. A két testvér a dolgozók államanak segítségét azzal igyekszik meghálálni, hogy az első évben elért jeles eredményüket szorgalmas tanulásukkal a második évben is megtartják. /MTI/

- - - -

/Darvas József beszéde...3.folyt./ § Lk FT Bn Hk

- Móricz mosolygós-derüs visszaemlékezéssel írta,

hogy már fiatal korában egy balzaci méretű nagy regényciklust tervezett: "Ez a regény számtalan kötetből állt volna és az egész magyarság életét felölelte volna, a kunyhóktól a palotákig". S mi már látjuk: amire Móricz mint naiv ifjui álmódzásra tekintett vissza, majdnem megteremtette. Nem a tehetségén mulott, hogy óriás-volta ellenére is töredékes maradt a Móricz életmű. Azon mulott, hogy amikor elindult, még csak a parasztság írójaként lehetett elindulni - és amikor hatalmas alkotó tehetsége teljes virágában kibontakozott, már csak a forradalmi munkásság nézőpontjából, szocialista-realista módon lehetett volna az egész magyar társadalmat - s a kiutat is - megmutató nagy magyar prózát megteremtteni.

- De a legnagyobbat eddig, ami a mi viszonyaink között lehetséges volt, ő mégis elérte.

- A paraszti világ, amely az első élményeket adta neki: a jobbágyi életforma és a kapitalista életforma mezsgyéjén küszködő paraszti élet volt. Móricz ezt a küzdelmet, testközelben érezte. Látta az érem mindkét oldalát. Ezért nem lett soha parasztromantikus.

/folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39. kiadás

1952. szeptember 5.

17 óra 30 perc

4.
/Darvas József beszéde... .folyt./ § Mk FT Bn Hk

Egyidőben szerettük őt, - úgy általánosítva - a népi írók nagy elődjének nevezni. S igaz is, hogy utolsó esztendeiben, a Kelet Népe korszakában, körülvette magát velük, - de a paraszt-romantikának ez a gőze, amely a népi írók egyrészt a faszizmussal való rokonszenyig vagy éppen a faszizmusig vitte el, tole mindig idegen volt.

Darvas József a továbbiakban megrajzolta azt a kort, amely Móricz Zsigmond írói utját megformálta és meghatározta, megrajzolta a századforduló magyar társadalmát. Beszél a kapitalizmus kialakulásáról és a "negyedik rendtől", a munkásosztálytól való félelemről. Ezután a kor irodalmáról szolt:

- A "népi-nemzeti" irodalom, amely élesen elhatárolta magát a nép felé is és a városi élettel kibontakozó új társadalmi valóság felé is, egyre jobban elsekélyesedett s már csak epigonokat tudott adni. A kapitalizmus előretörése vezető szerephez juttatja a fővárost. Megteremtődik egy korszerűbb, de a "népi-nemzeti" irodalomnál alig egészségesebb irodalom, - a városi irodalom. A polgárság nem tud, - nem is akar, nem is mer - vezető osztálya lenni az országnak; a városi irodalom nem tud az egész nemzet irodalma lenni. A magyar kultúra, a magyar irodalom kettéhasadása mind élesebb lesz! A "nagy rokkánások" kora ez. Jókai elkerült a romantikus mesék világa felé, Mikszáth pedig az anekdóta álruháját húzta magára, - de az, aki sem ezt, sem azt nem tette, menthetetlenül tragikus konfliktusba került: akár Vajdát, Tolnait, vagy más t emlitsünk.

S ekkor jön Ady, a hatalmas zseni, a demokratikus forradalmár, egy táborba toborozni a szellemi progresszió erőit, - felszántani s új igé kkel bevetni a "magyar ugart".

- Mindez szinte törvényszerűen megszabta Móricz Zsigmond utját.

- A "Hét krajeár" című novella volt az, amely - sok keresés, kínzó próbálkozás után - egy csapásra kiemelte az ismeretlenségből. Ahogyan Ady lírája forradalmat jelentett költészetünkben, olyan forradalmian új hangot hozott ez az írás prózairodalmunkba.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás

1952 szeptember 5

17 óra 35 perc

/Darvas József beszéde... 52. folyt/ § Hnó FT Bn Hk

De nemcsak az iri... hang volt itt új, a mondanivaló szokatlan, hanem az iri állásfoglalás szenvedélye is, amely kicsillan ebből a drámai költeményszerű novellából. Az az eszméletű izzás, amely sajátja Móricz egész iri munkásságának, ha még enyhébb sugárzásal is -, de már jelen volt ebben az irásban is, észrevehetően.

- S különösen észrevette ezt Ady.

"Alig tudom a szerzőmet fogni, hogy Móricz Zsigmondot, éppen Móricz Zsigmondot össze ne égessenem túlság nagy, forró szavak, képzelések hirtelen forróságával. Csak egyetlen nagy ujjongásomat bocsátom szabadon: ez a mi fajtánk, újra itt van egy ragyogó kis ember belőle, tehát minket akar a jövőben s reánk van szüksége..." - írja a Nyugatba írt kritikájában s így végzi: "Ha angol gyarmatbolháunk, azt írnam, amit Indiából írtak Oxfordba a fiatal Kiplingről: London felé új csillag indult keletről."

- Adyt nemcsak a már első irásokból kimutathozó rendkívüli iri tehetség ragadta meg, hanem az is - és mindenekelőtt az - hogy nagy segítőt, új harcost látott Móriczban, a maga plebejusforradalmi programjához. "Egyedül fölír egy forradalmi szabadsapattal" - írta róla. S különösen az ujjongatta meg, hogy olyan segítőt jött, aki a parasztság szavát, hangját, mondanivalóját mondta, mert Ady tudta, hogy a magyar polgári forradalomnak kulcskérdése: a parasztkérdés. "Persze, hogy a nacionalista műmagyarok, a nehézfejű impotensek a grófi és püspöki ispánok megint kiabálhatnak a magyar falu megbántása miatt. Móricz egy-két olyan tipust ad a magyar parasztról, hogy tapsolva kérjük - a többit."

- S Móricz hozta is - a többit.

- Nemsokára megjelent a Sárarany - az első "igazi"

Móricz regény.

- Nem igazi realista parasztregegy ez még, a szó tiszta értelmében: van benne egy csomó naturalista és romantikus elem, - de sőt belőle a feudalizmus-ellenesség s ez megadja a regény realista hitelét. A következő Móricz-művekben is kavarog még egy csomó naturalista, romantikus elem, sőt a népszínműves idill is meg-megkísérte Móriczot: realizmusa még nem elég érett s társadalmi kritikája sem elég szilárd.

- Móricz azonban másszem túlról fölre, egyre jobban kibontakozik a társadalomkritikája: izig-vérig realista író, nem tud mást írni, csak amit a valóság diktál, lényéről-lépésre előreküzd magát

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

41. kiadás

1952. szeptember 5.

17 óra 30 perc

Darvas József beszéde... 6.folyt./ § PE... FT Bn HK

valóság összefüggéseinek tisztább látása felé - s egyre jobban
ltolja magát az öncélú irodalmi "forma-forradalom" kísértéseit.
z első imperialista háború is, amelyben mint haditudósító részt
esz, mindinkább forradalmasítja: ez a nagy kataklizma megérleli
enne a bizonyosságot, hogy ennek a rendszernek össze kell omlania.
ogy mi jön utána? S hogyan? Nem tud rá felelni a háború vége
elé megjelenő, sodró erejű regényében, a Fáklya-ban sem, - de
mikor jön a forradalom, azonnal odaáll a zászlaja alá.

Mi lesz a parasztsággal?... ez érdekli akkor is, minde-
kelőtt. Járja az országot, írja a cikkeit és sürgeti a földrefor-
ot. S amikor megjelenik a földreform-törvény, hosszánával fogad-
a - "...végre annyi sok-sok ezer törvénycikk után, rendeletek, pa-
ancsok, tiltó s az egész életet nehezítő törvények után úgy hat,
int a mennyből jött angyal hirdető szava: "Megszületett a Messiás!
z lesz az új honfoglalás: ez lesz az igazi honfoglalás. A nép ke-
ére kell jutni minden termőföldnek."

Beáll maga is agitátornak, szinte-szinte már földosztó-
ak: megírja a "Földtörvény kiskatéját".

S amikor győz a proletárforradalom, hogy meg is adja a
arasztságnak, amit a polgári forradalom csak ígért, - a proletár-
orradalom hívévé szegődik. Nem mint .. kommunista, - mert nem volt
z, - hanem, mint a parasztság harcosa. Ekkor írott cikkeiből szin-
e idy proletár-verseinek a melegsége - s kicsit a romantikája -
ugárzik: "Az egész zsufolt színházban proletár-érzék izzott. Mi
z, ami a proletárságot annyira megisméhetővé teszi? A szemek fé-
ye!... Jó és szép világ. Legszebb minden világok között: emberi
ilág. Valahogy érzik az emberi lélek." Járja a megalakult termelő-
zövetkezéseket s regényt akar róluk írni. Hisz bennük, propagálja
ket, hiszi, hogy boldogabb világ köszöntött a parasztságra: "Rej-
ett erőknek milliónyi forrása buggyan ki - írja egyik riportjá-
an. - Nem tudom más természeti képpel összehasonlítani, csak ép-
en a virágfakadással. A megduzzadt néplélek egyszerre szétrepesz-
ette a nagybirtokosok külső kopáncsát, az lehullt, leesett s a be-
ültről kivirító néplélek egyforma erővel, örömmel, szépséggel s
oldogsággal tárja ki magát az új élet új lehetőségének... Körös-
örül virítanak a fák és lelkek".

/folyt. köv./

S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 42. kiadás

1952. szeptember 5.

4 Óra 35 perc

/Darvas József beszéde..... 7. f. köv./ § HK FT Bn HK

- A proletárforrádalom bukása után súlyos és nehéz világ esztendei következtek Móricz életében. Az ellenforradalom vad harcsát folytatott ellene. Az irodalomból valósággal kitagadták, az irodalmi társaságok kizárták, irásait, - a Nyugaton kívül - egyetlen lap sem közölte.

- De Móricz nem tört meg, - nem lett áruló. Nem állt be azoknak a kortárs-íróknak a sorába, akik meakulpázva verték a mellüket és hamut szórtak a fejükre forradalom alatti "tévedéseikért". Mi őrizte őt meg? A néphez, a parasztsághoz s - ami nála ettől elválszthatatlan volt, - Adyhoz való hűsége. Ady ugyan már nem élt, - de forrón élt Móriczban a magyar progresszióért való közös harcok nagy élménye. Ady örvénye ebben a nehéz időben már nem ragadta magát, mert nem volt, megszűnt, - de segítette megóvni az eltévelyedéstől, az árulástól.

- De merre lehet menni ebben a feneketlen sötétségben?

- A néphez, a parasztsághoz való hűség elég erős kötés ahhoz, hogy árulásba ne csusszon, - de iránytű nem tud lenni. A forradalom elbukott, - ugylátszik, a forradalom, legalább is hosszú ideig, nem járható út....

A vívódásnak ezekben az esztendeiben szakad föl belőle mély, férfias lírával a "Légy jó mindhalálig..." A kis Nyilas Misi története, akit anyja sirogató keze s any szava azzal bocsátott el a nagyvilágba, hogy "légy jó, kisfiám, mindhalálig..." - de skit, tiszta, szép szándékai ellenére is meghajszolnak és sárba akarnak rángatni a képzetűk, a rosszak, a kegyetlenek. Nem egyszerű életrajzi regény ez, - bár nyilvánvaló, hogy Móricz legszemélyesebb élményeit mondja el benne, hányatott gyermekkorából. De a kis Nyilas Misi kérdésében: "Hát lehetetlen, hogy az igazi ember a sötét s buta emberek között élni tudjon?", benne van az író kérdése is, az ellenforradalom sötét és aljas világával szemben. S nem csupán mint személyes kérdés, - hanem mint vívódás azzal, hogy a szépség és igazság híte milyen sorsra lesz a hazugság és kegyetlenség korában?

/folyt.köv./

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 43. kiadás

1952 szeptember 5

17 óra 40 perc

/Darvas József beszéde... 8.folyt/ § Hnó FT Bn Hk

És a felelet, ha nem is több, - de a megörző hűség felelete: a meg-
alázott, de a gyalázattal tisztán maradt kis Nyilas Misi fölemeli
az arcát az elbocsájtó anyai szó felé: "Légy jó kisfiam, mindhalálig."
A hűség felelete ez egyben az elbocsájtó nép felé.

- Nemrégiben került elő egy eddig ismeretlen Méricz-
levél, amelyben ő így írt egyik debreceni ismerősének a "Légy jó
mindhalálig"-ról:

"A Nyilas Misi tragédiájában valóban nem a debre-
ceni Kollégium szenvedéseit írtam meg, hanem... a kommün után el-
szennvedett dolgokat. Ezt-tudja- még eddig soha senkinek ki nem
vallottam. En akkor egy rettenetes vihar áldozata voltam. Valami
olyan naiv és gyerekes szenvedésen mentem át, hogy csak egy gyermeki
szív rejtelmek közt tudtam megmutatni azt, amit éreztem. Lám az
egész világ elfogadta a gyermek sorsát látták benne... Nekem a
debreceni tanárokkal sose volt ilyen bajom vagy tapasztalatom,
a Betty Zsoltokkal és Bárony Istvánokkal és más névtelen kegyet-
lenekkel volt bajom, akkor, amikor a legtöbb segítségre lett volna
szükségem..."

Ezekben az esztendőkből kezdi írni Méricz nagy
történelmi regényét, az "Erdély"-t. Nem a menekülés hajtja a törté-
nelmi múlt felé, - hanem, hogy választ keressen a nagy kérdésre:
merre, milyen úton? Mert valamerre el kell indulni. Hogy az öncélu
művészet elefántcsonttoronyába húzdják vissza, - ahhoz túl erős,
eleven szálak fűzik a magyar élet valóságos problémáihoz. Hogy
lemondjon a cselekvő, formálni akart író szerepéről, - ahhoz túl-
ságosan nagy benne a felelősség.

- Mint Adyt, Mériczot is izgatotta a legő, aggodá-
lommal töltötte el mindig, már pályája kezdete óta a nemzeti
sors, - benne a magyar nemzeti kultúra sorsa.

/Folyt.köv./

5

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás

1952. szeptember 5.

17 óra 40 perc

A perbáli állami gazdaságban

i vid PE KÖ K +2

szerdén a keresztosoros vetésről tapasztalatcserét tartottak a Pest-megyei állami gazdaságok agronómusai, gépcsoportvezetői részére. A keresztosoros vetést egy 28 holdas táblán mutatták be, amelyen rozst vetettek. A rozstáblán két traktor dolgozott. Az összekapcsolt vetőgépek után egy megtakarót is kapcsoltak, amivel egy munkafolyamatot megtakarítottak. A vetőgépek a gabonamagvakkal együtt szórták ki a szuperfoszfát, és szervestrágya keverékéből szemcsézett trágyát. Egy-egy szemcse gabonaszem nagyságu. A keresztosoros vetésnél a traktorok rézsutosan, átlós irányban haladtak. /MTI/

/Darvas József beszéde. . . /folyt./ § PE FT Bn HK

S most, a forradalom bukása után Móricz még tragikusabbnak látta a nemzeti kultúra sorsát. Szinte hatványozottan folytatódott az, ami a forradalom előtt volt. Az egykori "nemzeti epigonizmus" helyét átvette a még üresebb, még fajsúlytalanabb "keresztény-nemzeti" kultúra: Gyulai Pál helyett a Pintér Jenővel s a Négyesy Lászlókkal, Rákosi Jenő helyett az Urnáczy Nándorokkal... Kezdték Adyval is azt tenni, amit annakidején Petőfivel: sterilizáltak, igyekeztek belőle kilugozni minden forradalmiságot. A népi-nemzeti forradalmárból, az uri Magyarország elszánt ellens feléből a tragikusan félrecsuszott magyar zseni lett. Magyar faj-tájáért riadt nehéz jajongásai az uri-nemesi középosztály olcsó antiszemita "fajvédelmének" lettek alibi-időzetei... Móricz látta ezt s tiltakozott ellene:

"Ugyanez történt annakidején Petőfivel... Nagyon egyszerű volt az operáció: mindezekről a versekről, Gyulai Pállal az élen az egész esztétika kijelentette, hogy rossz vers... Akasszátok fel a királyokat? Rossz vers..."

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45.kiadás

1952. szeptember 5.

18 óra 10 perc

Vállalásuknál már 84 tonnával több olajat bányásztak ki a budafai Kőolajtermelő Vállalat dolgozói

i Vid Ho/Hm/Mk BS K plusz 4

A budafai Kőolajtermelő Vállalat dolgozói megfogadták, hogy a harmadik negyedévi tervüket 500 tonna olaj kitermelésével telteljesítik. A második bányásznap megünneplésére az üzem dolgozói még lelkesebben versenyeztek ígéretük maradéktalan beváltásáért.

A békeheten a műszaki dolgozók is bekapcsolódtak a versenybe és fokozott mértékben segítik a kőolajbányászok munkáját. Ennek nyomán a békehet négy napján kiváló eredmények születtek. Különösen kitűntek a 3-as számú brigád tagjai, akik szeptember 4.-én a Bányásznap tiszteletére ígért 70 tonna helyett már 73.5 tonna olajat adtak terven felül népgazdaságunknak. Becsületesen harcolnak adott szavuk valóraváltásáért a 2-es számú brigád dolgozói is, akik a vállalt 70 tonna tervenfelüli kőolajból már 63.3 tonna olajat kibányásztak.

A brigádok jó munkáját odaadóan segítik a Frenks kutató javító berendezés dolgozói, akik munkájuk átszervezésével a mélyszivattyú beépítési idejét az eddigi két napról egy napra csökkentették. Így szeptember 1-től 4.-ig már négy szivattyút állítottak be az olajtermelés fokozására.

Mindezekkel együtt a budafai Kőolajtermelő Vállalat dolgozói a békehet első négy napján már 84 tonnával telteljesítették a harmadik negyedévre tett 500 tonnás vállalásukat. /MTI/

Megjelent Móricz Zsigmond Válogatott Műveinek első kötete: "Boldog ember"

k ÁKV Mk M K

Móricz Zsigmond halálának 10. évfordulójára a nagy realista író emlékéhez méltó kiállításban, a Válogatott Művek első kötete-ként jelentette meg a Szépirodalmi Könyvkiadó Móricz Zsigmond "Boldog ember" című regényét.

A "Boldog ember" először 1932-ben jelent meg folytatásokban az egyik napilapban, könyvalakban pedig 1935-ben látott napvilágot. Jelenlegi kiadása az ötödik. A kötetet Lukácsy Sándor rendezte sajtó alá, a címlapel domborművét Ferenczy Béni készítette, Móricz Zsigmond portréját Medgyessy Ferenc rajzolta, Reich Károly. /MTI/ A könyv illusztrátora

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás 1952. szeptember 5. 12 óra 5 perc

Gépesítik a kapások betakarítását az állami gazdaságokban

ö vid KA/PE Kö K +5

A burgonyaszedés meggyorsítására Somogy megye több állami gazdaságában különböző méretű burgonyaszedő ekékkel kísérleteznek. Ezek, a töltőgető ekékhez hasonló munkagépek kétoldalt fordítják ki a földből a burgonyát. Kapcsolószerkezet segítségével az ekékből három-négy is összekapcsolható. Hogy a fordításnál ne temessék el a burgonyát, úgy állítják be az ekéket, hogy azok csak minden második burgonyasort fordítanak ki. Az elhagyott rendekre csak akkor fordulnak, ha az első sorokban már felszedték a burgonyát. Ezzel a módszerrel egy Zetor traktorral naponta 9-10 hold burgonyát szedhetnek ki.

A tengődi állami gazdaságban kombájnnal aratják és csépelik a napraforgót és már az első napon hat holdon végezték el ezt a munkát. A gazdaság vezetői kiszámították, hogy ilyen teljesítmény mellett is ezer munkanapot takarítanak meg ötven hold napraforgó learatásánál, illetve cséplésénél. /MTI/

Az "R" 4-es furóberendezés dolgozói a harmadik negyedévi terv teljesítésével ünneplik a II. Bányásznapot

i vid Hbj/Ma/PE BS K +5

A zalai olajmezők "R"-4-es furóberendezésének dolgozói Csörgits Pál jelvényes sztahanovista, a Magyar Népköztársaság Munkaérdemrend aranyfokozatával kitüntetett furómester vezetésével szép eredményeket érnek el a gyorsfurási mozgalomban. A megengedett legnagyobb terheléssel fúrnak, a mellék munkaidőt a minimumra csökkentik és így tudják fokozni a furási sebességet. A gépek tervszerű karbantartásával elkerülik a legkisebb géphibát is.

A furóberendezés dolgozói az Alkotmány-ünnepi vállalásuk teljesítése után tovább folytatták jó munkájukat. A békekét első napján a berendezés más helyre való átszállítását alaposan megszervezték és ezzel elérték, hogy a berendezést három és fél óra alatt átszállították és 14 óra alatt felszerelték, az eddigi 24 órás rekordidejükkel szemben. Igéretet tettek arra, hogy a bányásznapi tisztelőre az új kut furását két nappal a határidő előtt befejezik, s még a bányásznapiig elkészülnek vele.

S

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás 1952. szeptember 5. 12 óra 5 perc

Gépesítik a kapások betakarítását az állami gazdaságokban

ö vid Ká/PE Kö K +5

A burgonyaszedés meggyorsítására Somogy megye több állami gazdaságában különböző méretű burgonyaszedő ekékkel kísérleteznek. Ezek, a töltőgető ekékhez hasonló munkagépek kétoldalt fordítják ki a földből a burgonyát. Kapcsolószerkezet segítségével az ekékből három-négy is összekapcsolható. Hogy a fordításnál ne temessék el a burgonyát, úgy állítják be az ekéket, hogy azok csak minden második burgonyasort fordítanak ki. Az elhagyott rendekre csak akkor fordulnak, ha az első sorokban már felszedték a burgonyát. Ezzel a módszerrel egy Zetor traktorral naponta 9-10 hold burgonyát szedhetnek ki.

A tengődi állami gazdaságban kombájnnal aratják és csépelik a napraforgót és már az első napon hat holdon végezték el ezt a munkát. A gazdaság vezetői kiszámították, hogy ilyen teljesítmény mellett is ezer munkanapot takarítanak meg ötven hold napraforgó learatásánál, illetve cséplésénél. /MTI/

- - - -

Az "R" 4-es furóberendezés dolgozói a harmadik negyedévi terv teljesítésével ünneplik a II. Bányásznapot

i vid Hbj/Ma/PE BS K +5

A zalai olajmezők "R"-4-es furóberendezésének dolgozói Csörgits Pál jelvényes sztahanovista, a Magyar Népköztársaság Munkaérdemrend aranyfokozatával kitüntetett furómaster vezetésével szép eredményeket érnek el a gyorsfurási mozgalomban. A megengedett legnagyobb terheléssel fúrnak, a mellék munkaidőt a minimumra csökkentik s így tudják fokozni a furási sebességet. A gépek tervszerű karbantartásával elkerülik a legkisebb géphibát is.

A furóberendezés dolgozói az Alkotmány-ünnepi vállalásuk teljesítése után tovább folytatták jó munkájukat. A békehet első napján a berendezés más helyre való átszállítását alaposan megszervezték és ezzel elérték, hogy a berendezést három és fél óra alatt átszállították és 14 óra alatt felszerelték, az eddigi 24 órás rekordidejükkel szemben. Igéretet tettek arra, hogy a bányásznapi tisztelőre az új kut furását két nappal a határidő előtt befejezik, s még a bányásznapi elkészülnek vele.

S

/folyt. köv./

M F I B E L F Ő L D I H I R L E K

B 47. kiadás

1952 szeptember 5

19

óra 17

perc

/Darvas József beszéde. 10. folyt/ § Enő FT Bn Hk

- A nemzeti kultúra sorsát nézve is csüggesztő volt Méricz számára a kóp. Arról azt se tudott lemondani, hogy küzdjön a nemzeti kultúra folytonosságának a megmentéséért. 1925-ben kezdte el átdolgozni mai nyelvre Bornemissza "Elektrá"-ját, - ebben az időben volt fel benne az az ílete végéig kíséző, szinte már miniatűr látás: makacsság, amellyel nekifogott átírni Kemény Zsigmond regényeit, amellyel ábrázolta Tolnai Lajost, - amellyel új életre akarta kelteni /az ürességet kitöltvén, a szellemi hitványságot félretolván/ szellemi múltunk hagyományait.

- A parasztság szellemi megerősítése, felkészítése a jövő forradalomra, "ahogy lehet": ez volt az ő akkori felelete a kor kérdéseire. Ebből fakadt az az ílete végéig elkíséző ellentmondásosság, hogy a "ne politizálj, építkezz" jelszavát hangsúlyozta, miközben műveiben a legaktuálisabb s legégetőbb politikai problémákat bolygatta, hogy nem kimélte se időt, se egészséget az "apró reformok" /népfőiskola, stb/ munkálására, miközben egyre inkább a rendszer megmáshathatatlan ílete zúzott ki, elemi erővel, műveiből... Bethlen Gáborral írt cikkében írta: "Nem kimél se ajándékot, se megvesztegetést, se adót, se hízalgást. Kész saját odaigért magyar vár ait magyar fegyveresekkel elfoglalni a török számára..." Valahogy maga is az ilyen bethleni realizmust és ravaszsgot próbálgatta náha, - hogy erősítse, hogy kiéshesse a maga hadállásait: ez volt Méricz apró következetlenségeinek, ílete ellentmondásainak a forrása. Volt ebben egy adag utópizmus, sőt opportunizmus is, - de nem számítás, nem ünördek, hanem a nép izze szeretete szűlte azt, abban a korban, amikor dühöngött a terror, amikor napirenden volt az árulás, amikor nehéz ködökbe fulladt a tiszta látás, amikor az elvek vasára folyt, s előkelő magasságokba vonult az irak egy része, hogy ne sértse fülét a nép jajja, - másis emberi, szép ut volt a Méricz. Annál inkább, mert műveiben egyre bátrabban, egyre rettenthetetlenebbü tört a teljes igazság felé - s ez volt az igazi Méricz.

/Folyt.köv./

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48.kiadás

1952. szeptember 5.

18 óra 15 perc

/Darvas József beszéde...II.folyt./ § Mk FT BN HK

- Móricz roppant erejét, töretlen demokratizmusát s nagy írói felelősség-érzését mutatja, hogy tudott lépni a bizonytalan, tétova keresésen. Az a rettenetes testi és lelki nyomorúság, amelybe a Horthy-rendszer taszította a népet, a parasztságot, s amely még az első imperialista háború előttinél is nagyobb feszültséggel tölti meg a bethleni "konszolidáció" ideig-óráig tartó, látszólagos nyugalma után az ország életét, - felrázta Móriczot. Járja újra az országot, notesz a kezében s jegyzi, amit lát. "Két nemzet van Magyarországon - írja - parasztság és az uri osztály és többmint ezer év választja el őket". Az "egyik nemzet"; a parasztság, csak riportjaiban s egyes novelláiban villan meg ebben az időben, - de egymásután jönnek az uri osztályt leleplező regények: a Kivilágos-kivirradtig, az Uri-muri, Forró mezők, Forr a bor, Rokonok... Móricz régebben is oda-odenyult a magyar nemesi réteg s a belőle született nemesi középosztály életének az ábrázolásához, - de ez most más. A társadalombíráló következetesség, a fokról-fokra, szinte évről-évre követhető eszmei fejlődés, tisztulás, a parasztkérdés felülről való megoldásának illúziójával leszámoló előrelépés utja ez.

- A Kivilágos-kivirradtig-ban ugyan még megcsillan valami a régi hit visszfényéből, - de ez már nem remény, csak enyhe részvét a megváltozhatatlanon. Az Uri-muri pedig már a teljes reménytelenséget sugározza, sőt a bizonyosságot, hogy a magyar uri osztály számára nincs jövő, nincs menekvés, - a regény végén az égő kastély lángja: az elkerülhetetlen pusztulás ítélete. Am még ez sem elég, - még tovább zordul Móricz kritikája. Jön a Rokonok, - a magyar közéleti fertő, az uri romlottság, a cinikus uri betyárság szinte klinikai kórképe. Ennél kegyetlenebb, leleplezőbb képet még soha nem festett senki az uralkodó rendszer aljasságáról, romlottságáról, korrupt és vezetésre képtelen voltáról, - még Móriczi mű sem sugározta eddig olyan hideg keménységgel a végkövetkeztést, mint ez, hogy ennek a rendszernek pusztulnia kell.

- Nagy és műről-műre következő fejlődést jelentenek ezek a regények nem csak Móricz társadalom-szemléletében, - hanem művészetében is. Nemcsak kritikája élesedik, hanem realizmusa is egyre tisztul, erősödik. A bukolikus hangulatok szétfoszlának,

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 49. kiadás

1952. szeptember 5.

11/8 óra 15 perc

/Az "R"-4-es furóberendezés. . . folyt./ i vid Hbj/Mc/PE BS K

A vállalás teljesítése érdekében tovább fokozták a gépek fordulatszámát, s ehhez alkalmazkodtak egyéb munkájukban is. Így az Alkotmány-ünnepi versenyben elért legnagyobb napi teljesítményt is túlszárnyalták a békekét négy nappal, naponta 15 méterrel furtak többet. Jó munkájuk eredményeként szeptember 7.-ét, a II. bányásznapot a harmadik negyedévi tervük teljesítésével ünneplik. /MTI/

/Darvas József beszéde. . . 12. folyt./ § PE FT Bn HK

/társadalmi
a Móricz-művekben sokszor "időtlenül" feltűnő "örök" férfi-nő probléma a valóság szerves része lesz, a társadalmi s emberi világ bonyolult összefüggéseinek a megmutatását nem zavarják öncélú formalista-naturalista elemek, minden az írói "igazmondás"-t szolgálja, - már-már a szocialista-realista ábrázolásnódig ér el az író.

Móricz ebben az időben újra megpróbálja, hogy a művein túl is, cselekvőbben is bekapcsolódjék a magyar élet formálásába. Hátba meg lehetne újra terenteni a szocializmus előtt a Nyugat zászlaja olyan csapatát, mint amilyen a forradalom előtt a Nyugat szerkesztését alatt menetelt. Babits-csal együtt átveszi a Nyugat szerkesztését s megpróbálja élettől, a magyar társadalom valóságos problémáival megöltetni a Nyugat kiszáradt ereit. Mintha még engedélyt is tenne Babits esztéticizmusának, öncélú művészi elveinek: "A politika soha egy sornyira sem fog bejutni a mi kertünkbe. A napi politika. Mert a mi politikánk csak a századok politikája lehet" - írja az első közösen szerkesztett Nyugat előszavában. Am hamarosan kiderül, hogy Móricz "apolitikussága" s Babits apolitikussága: óg és föld.

Móricz nem a magasabb egekbe néz s nem a távolibb csillagokba, - hanem azt vizsgálja, hogyan él Szeged homokján vagy a tiszántúli szikek reménytelen tanyáiban a paraszt, "a nemzet alatt". Elnéz a határon túlra s eléri mondani az irredenta gőzöktől fertőzött magyar világnak, hogy ott reményteljesebb magyar ifjúság nevelkedik, mint itthon. Új írókat fedez fel, síros csizmájú parasztokat hoz a Nyugat fényes parkettjére... nem izgatja velük kapcsolatban a babitsi műgond s azt se bánja, sőt éppen ez ragadja meg, hogy osztályuk nevében beszélnek... A Nyugat körül már-már a régi idők szenvedélyei kezdenek fellobogni. Móriczot egymásután tagadják ki, mint hazafurólót a nemesi várnagyék...

/folyt. köv./ Kp

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 50. kiadás

1952 szeptember 5

18 ór-20 perc

/Darvas József beszéde...13.folyt/ § Hnó FT Bn Hk

- Tűz és víz: nem fűrnek meg egymás mellett - s Móricz kiválik a Nyugat szerkesztéséből.

- S ekkor, mint a, ki hosszú-hosszu vándorlás után erősen hazatalál: lemerül a paraszti mély világba s egymásután következtkeznek a nagy paraszt-regények, - a Boldog ember, a Betyár, az Arvácská, a két Rózsa Sándor regény. A következő korszak ez - az uri világot leleplező regények után - Móricz alkotó-életében s világnézeti fejlődésében is. Már csak a parasztságban hisz, - onnan várja a változást, alulról.

- A Boldog ember; Jók Györgynek, ennek a jobbágyi lét s a feudálkapitalista világ határán küzdő kisparasztnek a történetében a feudálkapitalizmus embertelen, elbíráhatatlan rendjét mutatja meg. A legrisztább realizmus ez, - maga a színvétel. Ebben az időben szinte "divat" volt parasztromantikusnak lenni, - ám Móricz most vetkőzi le teljesen régebbi paraszt-ábrázolása egyes romantikus jegyeit. Gazdag, élettel s színnel teli paraszti világ az, amelyet ő ábrázol, - de nem idealizált. Így nem lehet tovább élni: ezt mondja. Nem jelsz-szerűen, - hanem a valóság megmutatásával. Egyetlen ember életének a története, - s mégis benne van az egész parasztság élete, sorsa. A nyers valóság mögött alig látjuk az író elrendező erejét, - s mégis: a parasztember Jók György darabos elmesélése realista romekművé emelkedik, nemesedik.

- Az egyéni általános törvényűt emelni s az általánosságot jellemzőbben gazdag árnyalatossággal ábrázolni az egyéni sajátosságokat: a realista alkotóművészetnek ez a fő jellemzője mindig nagy erőssége volt Móricznak, - de most már jobban kiteljesedik. Nemcsak a "Boldog ember"-ben, hanem az ezt követő regényekben: a Betyár-ban, az Arvácskában, a Rózsa Sándorban is. A népiélet szövevényes ősi anyaga, s a társadalmi valóság rideg törvényei a népiesik színes álma s a lázadás hördülő kiáltása forrnak össze bennük egyre teljesebb szintézissé.

- Mélyből, alulról néz már mindent, országot történelmet. Az egyetlen igazi forradalmár 48-ban Petőfi mellett Rózsa Sándor! Ez az alulról jött nézés torzít is, - de forradalmasít is: Móricz soha olyan közel nem jutott a teljes igazsághoz, mint ezekben az utolsó műveiben.

/Folyt.köv./

S

B 51. kiadás

1952. szeptember 5.

18 óra 20 perc

/Darvas József beszéde...14.folyt./ § Mk Ft Bn HK

- Az ország rohan a nyílt fasizmus és a háború felé. Móricz ellenállása, szembeállása a rendszerrel, egyre keményebb lesz. A "hivatalos Magyarország" ellenségessége vele szemben pedig mind nyiltabb. Móriczot egy pillanatra sem ingatta meg a fasizmus demagógiája, - sőt nagyon érthetően kifejezte megvetését, elutasítását. Ezekben az esztendőekben lassan-lassan szinte úgy kivülre szorul az irodalmi közéletből, mint a kommun után; könyveit még kiadják, de a lapok mind fölmondanak neki, írásait nem közlik. De ő most sem torpan meg. A Kelet Népe körül megpróbálja kialakítani a magyar haladás szellemi táborát; szervez, rengeteget ír, állandóan az országot járja, terveket keres s igyekszik megvalósítani a parasztság erősítésére, öntudatosítására: szinte elég a roppant aktivitásban, mint aki úgy érzi, hogy a sors utolsó, nagy alkalmat készít. Nem akarja elkésni, - s megható, lázas igyekezettel nyúl oda mindenhez, kicsi és nagy tervhez, amiről úgy hiszi, hogy segít. S közben műveiben, zugatja a népforradalom harangját.

Élete utolsó hónapjaiban a "hivatalos Magyarország" sajtója dühödt hajsztát indított ellene: fenyegették s kiátkozták. Tíz évvel előbb még, amikor felvidéki cikkeiért tették vele ugyanezt, amikor kiközösítették a vármegyék s amikor az egyik megyei ur azt kiáltotta, hogy kutyakorbáccsal kell kiűzni Móriczot a Parnasszusról is... egy pillanatra még /egy nyilatkozat erejéig/ meghátrált. Most már nem: konkul s halálos mosollyal vette a szitkokat, az üldözést, - nem érdekelte...biztos volt az igazában.

- Emlékszem utolsó találkozásunkra, pár hónappal halála előtt, 1942 nyarán a Nemzetközi Vásáron, ahol a Kelet Népével s a népi írók könyveivel sátorozott, ügynökölt. Akkor folyt ellene, a Rózsa Sándorért, a fasiszta sajtóban, a legádázabb uszítás, - a liberális lapok pedig vásári egzotikumot csináltak kultura-terjesztő szent buzgalmából... Pár évtizeddel előbb Tancsics a ceglédi piacon árulta népies politikai füzetait, hogy éhen ne haljon s hogy szava eljusson legalább néhány emberig, el a parasztokig, akikért élt, dolgozott, küszködött, szenvedett. Móricz a pesti vásáron, az akkori rothadt magyar politikai és szellemi élet zsibvásárán csinálta majdnem ugyanezt, ved acsarkodással, közönnyel, hahotával körülötte, szemében a közelgő halál lázas fényével s a hívő ember nagy eltökéltségével, mint kint már nem izgathat az uri világ, csak a nép sorsa érdekel.

/pimasz

/folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52.kiadás

1952. szeptember 5.

18óra 35perc

/Darvas József beszéde...15.folyt./ § Mk FT Bn HK

- Egyenesen a törés nélkül ivelő, nagyszerű írói pálya volt ez, - állandó fejlődés, gazdagodás. Egy rendkívül nagy, száza- donként egyezer-egyszer kibomló tehetség lendítette fölfelé, a csu- esokig - s egy rendkívüli írói becsületesség, tiszta szenvedély, elégni a nép szolgálatában, ha így adatik a magyar író sorsa, az olnyomás sötétségében.

A végső választ a nagy kérdésre, hogy hogyan szabadul- hat fel a nép, - ő már nem tudta megadni. A parasztság írója volt, - nem tudott túlálkozni a forradalmi munkásosztály szemléletével, amely a választ is megadhatta volna neki. Nem volt neki idegen a mun- kásosztály, - ez kitűnik műveiből is és különösen tudják ezt azok, akik vele, körülötte éltek, - de nem tudott összeforrni vele. József Attiláról, a nagy proletárköltőről való emlékezésében mondotta: "Ugy tűnt fel, mintha régen nagyon közel volnánk s valami gát tartott volna távol, ketten valakik, egymásra utaltak s nem érintkezhetek. Közös atmoszféra, kozmikus távolság. Folyton élnek számomra lelkek, kikkel lehetetlen egybegyülni s mégis együvé tartoznak...folyók csak a tengerben találkozhatnak s ott egybekavarodva, felsőhajtanak: akkor kellett volna..."

József Attiláról vallott így, - de a jelképes beszéd a munkásosztályhoz való viszonyát is elmondja. A soha nem talál- kozhatást... de a mégis együvé tartozást.

Tíz évvel ezelőtt, amikor temettük, csak nagyon kevesen álltak körül a koporsóját. Halála első évfordulóján Hain Péter pri- békjei ólálkodtak a sir körül - kommunistákra vadászva. Ma egy egész nemzet, - a szocializmust építő Magyarországnak szabad népe tiszteleg nagy írója emléke előtt. A kérdésre, amelyre ő csak kereste, égőn a választ, - a történelmen megfelelt. Kinjai füstjét szétfújta a szél, - ragyog az ég a termővé vált "nagy lép" felett s valóban: ahogyan ő írta 1919-ben: "köröskörül virítnek a fák s a lelkek". Álmai: ma valóra válnak. A parasztság, amelyért élt, küzdött s elégett, - szabad. És uton van, hogy művelt, kulturált parasztság legyen. Az "áttörhetetlen közeg alól" feltört s egyre magasabbra ér az ő népe. A nemzeti kultúra egysége, folytonossága, amely emésztő gondja, törődése volt, - megvalósult. Szakadékaiban nem kell már össze- törniök vagy tragikus magányban bolyonganick a legjobb magyar tehetségeknek.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B53. kiadás

1952 szeptember 5

18 óra 30 perc

/Darus József beszéde...16.folyt/ Hód FF Ba Rk

Ő, aki a parasztság írójaként volt a nemzet írója, - az egységes, haladó magyar kultúra dícső r. szeként ől már tovább, elmúlhatatlanul. Az új, szocialista népi-nemzeti kultúra tengerében a nagy folyam, - végleg hozatalát.

- S mi: büszkék vagyunk rá, hogy ilyen nagy, haladó íróink volt, őt, alkotott.

- Művei most élnek csak igazán; - most jutnak az elszokhoz, akikről s mindenekfelett, akikért száltak - s tanítják egész névünket. Tanítják arra, hogy milyen volt a mult, amelyből kiszabadult a hős szovjet nép segítségével, a munkásosztály vezetésével. És - a mult tanulságain erősödve - erősítik a jövőért is küzdeni.

- Tanuljunk tőle, mi, utadai s örökösai, magyar írók is!

- Az örökség, mely tőle s általa a haladó nagy író-elődökről szállott ránk, sokra közelezi!

- Tanuljunk meg úgy, olyan megragadó művészi erővel ábrázolni a mi mai valóságunkat, ahogyan ő ábrázolta az akkoriét.

- Tanuljunk meg tőle a valóság megismerésének azt az alázatos szenvedélyt, ahogyan ő írni minden igyekezett meghódítani az egész magyar világot, Neki ez csak részben sikerült; - nekünk hagyatott szándékát beteljesíteni. S ez nekünk ma könnyebb is, nehezebb is, mint neki volt. Ő csak a parasztságban volt igazán otthon, - nekünk otthonul adatott az egész ország, széles tereivel, az egész nemzet, mélységeivel s magasságaival. Ő letről, a mélyből nézte s akarta mozdítani, a jobb felé a magyarság életét, - nekünk már megadatott az is, hogy meghódítsuk azt az eszmei magaslatot, ahonnét beláthatjuk az egész országot, az egész világot, a ahonnét felelni lehet írni minden, a teljes igazság szavával, a történelem mai kérdéseire, S névünk mai kérdéseire. Csak akkor leszünk múltak hez hozzá, az ő emléké △, ha meghódítjuk magunknak ezt a magaslatot. Mi nem élhetünk és nem alkotunk már úgy, hogy Csécsén, Balma-ujvárosan, Ozorán, Orosházin vagy Budapesten vagyunk csak igazán otthon, - az egész nemzet akarja, hogy fiai legyünk. S hogy azok lehessünk - Móricz is segít bennünket. Tanuljunk meg tőle a nép, a hazá △ forró szeretetét s azt a nagy belső eltökéltséget, ami őt hajtotta, hogy nem saját írói elközelítéséhez akarta formálni a valót, hanem az eleven valóságból igyekezett választ találni arra, amit a nép, a történelem kérdezett.

- Járjuk, mint járná ő is, ha közöttünk lenne még: az országot s írjuk, amit a na parancsol! /MTI/ Kp

MTI BELFÖLDI HIREK

B 54. kiadás . 1952. szeptember 5. 18 óra 30 perc

229 tonnára fokozta napi teljesítményét az ujonnan-üzembe állított csipkési Donbassz kombájn

i SI/PE BS K

A mátranováki szénbányák üzemei számos korszerű gépi felszerelésen kívül ez év áprilisában újabb nagyszerű gépalakotással gazdagodtak. Április 20.-án kezdte meg munkáját Gáti-bányán a szovjet gyártmányú Donbassz kombájn. Az új gép segítségével már az első hónapokban kiváló eredményeket értek el. Az üzem dolgozói, a bánya geológiai adottságainak számbavétele után azonban úgy határoztak, hogy olyan frontszakaszon állítják be a gépet, ahol az eddiginél is eredményesebb munkát tud végezni. Egy új mezőben augusztus 15.-e óta folytatja sikersorozatát a szovjet gépóriás. Susán Balázs, Farkas Tibor és Ecet Ferenc irányításával augusztus 15.-én 137, 26.-án 200, szeptember 1.-én 207, szeptember 3.-án pedig 267 tonna szenet fejtett ki és rakodott szállítószalagra a Donbassz-kombájn.

A kiváló szovjet gép segítségével Gáti-bánya dolgozói rendszeresen túlteljesítik tervüket és szeptember 1.-e óta 105 tonna szenet termeltek előirányzatukon felül. Csipkés üzem kollektíváját is, - jó munkájáért - már Donbassz kombájn segíti a terv, a vállalás teljesítésében. Az eredeti terv szerint szeptember 2.-án kellett volna megérkeznie a Csipkési üzembe a vállalat második kombájnjának - a Bányagépkísérleti és Kutató Intézet 1.számú telepének lakatosai, szerelői és szállítómunkásai, valamint a Nógrádi Tröszt villanyszerelői azonban úgy végezték munkájukat, hogy bányásznap felajánlásukat teljesítve már augusztus 31.-én megkezdhetnék az új kombájn próbautemlétését. Szeptember 1.-én már 35 métert haladt előre 24 óra alatt a csipkési üzem új gépe, 2.-án és 3.-án pedig 58-58 méteres frontszakaszon végezte el a kombájn a fejtést és rakodást. Szeptember 4.-én újabb csúcseredménnyel büszkélkedhetnek a csipkési Donbassz-kombájn kezelői: hatvan méteres frontszakaszon 229 tonna szenet termelt a gép.

A mátranováki vállalat két Donbassz kombájnjának kezelői most újabb célok elérésére törnek. Elhatározták, hogy a herbolyai "Terv"-tároló kombájnkezelőinek kezdeményezéséhez csatlakozva, október 31.-ig teljes egészében megvalósítják a melegcsákányváltást, megszüntetik az igazolatlan mulasztásokat és ezzel husz százalékkal növelik az egy főre eső termelést. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

55.kiadás

1952. szeptember 5.

18 óra 50 perc

Az ózdi finomhengermű dolgozói
szeptember 5.-ig 1.026 tonna acélhengert hengereltek
a terven felül

Vid Iv/HM/Mk K plusz 4

Az Ózdi Finomhengerműben a szeptember 5.-én reggelig tizenhat műszakon a hengersorozatok közül a legjobb munkát a középsorozat dolgozói végezték: napi tervüket 120 százalékra teljesítették. Ezen a napon a hengerészbrigádok közül különösen jó eredménnyel büszkélkedhet a finomsorozati Lajos Ferenc DISZ-brigád, amely terven felül 20 tonna acélt hengerelt. Nem sokkal maradt el a Lajos-brigád mögött Pázmány László "Beloianisz" brigádja sem, amelynek tagjai 14 tonna acéllal hengereltek többet, mint amennyit tervük előírt.

Az üzem dolgozói felelőtlenségüket becsülettel teljesítették, a szeptember 5.-ig esedékes 534 tonna helyett 1.026 tonna hengerelt áruval járultak hozzá a szocializmus építéséhez. /MTI/

Az acélgyártók országos versenyében a borsodnádasi acélmű adagkészítői lettek az elsők

Vid Iv/Tr/Mk K plusz 4

A borsodnádasi lemezgyár acélművében pénteken délután átadták a Vasas Szakszervezet és a kohó- és gépipari minisztérium vándorzászlaját Kacsán András adagkészítő mesternek, aki az acélgyártók országos versenyében a múlt hónap eredményei alapján az első helyezést érte el.

A második helyen végzett Kiss József és a harmadik Kredjanszki János ugyanezen a borsodnádasi acélmű adagkészítői.

Az acélmű dolgozói az 5.-én reggel véget ért műszakon 112.5 százalékra teljesítették tervüket. A legjobb eredményt Kacsán András műszakjában dolgozó Fejes Gábor olvasztár brigádja érte el, akik napi tervelőirányzatukat 121.7 százalékra teljesítették. A brigádtagok összefogásával a berakási időt 15 perccel lerövidítették. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

55. kiadás

1952. szeptember 5.

18 óra 50 perc

Az Ózdi finomhengermű dolgozói
szeptember 5.-ig 1.026 tonna acélhengert hengereltek
a terven felül

Vid Iv/HM/Mk K plusz 4

Az Ózdi Finomhengerműben a szeptember 5.-én reggelig tartó műszakon a hengersorozatok közül a legjobb munkát a középsorozat dolgozói végezték: napi tervüket 120 százalékra teljesítették. Ezen a napon a hengerészbrigádok közül különösen jó eredménnyel büszkélkedhet a finomsorozati Lajos Ferenc DISz-brigád, amely terven felül 20 tonna acélt hengerelt. Nem sokkal maradt el a Lajos-brigád mögött Pázmány László "Beloiannisz" brigádja sem, amelynek tagjai 14 tonna acéllal hengereltek többet, mint amennyit tervük előírt.

Az üzem dolgozói felajánlásukat becsülöttel teljesítették, a szeptember 5.-ig esedékes 534 tonna helyett 1.026 tonna hengerelt áruval járultak hozzá a szocializmus építéséhez. /MTI/

Az acélgyártók országos versenyében a borsodnádasdi acélmű adagkészítői lettek az elsők

Vid Iv/Tr/Mk K plusz 4

A borsodnádasdi lemezgyár acélművében pénteken délután átadták a Vasas Szakszervezet és a Kohó- és gépipari minisztérium vándorzászlaját Kacsán András adagkészítő mesternek, aki az acélgyártók országos versenyében a múlt hónap eredményei alapján az első helyezést érte el.

A második helyen végzett Kiss József és a harmadik Kredjanszki János ugyancsak a borsodnádasdi acélmű adagkészítői.

Az acélmű dolgozói az 5.-én reggel véget ért műszakon 112.5 százalékra teljesítették tervüket. A legjobb eredményt Kacsán András műszakjában dolgozó Fejes Gábor olvasztár brigádja érte el, akinek napi tervelőirányzatukat 121.7 százalékra teljesítették. A brigádtagok összefogásával a berakási időt 15 perccel lerövidítették. /MTI/

Sok dolgozó paraszt választotta a nagyüzemi gazdálkodás útját az ország különböző megyéiben

i vid Szl/PE KÖ Mi K +5

Heves megyében

az elmúlt tíz nap alatt négy új termelőcsoport alakult. A különböző csoportokba belépő parasztcsaládok száma 712, a bevitt földterület pedig 984 hold.

Különösen nagy számban történtek belépések Boldog községben, ahol a dolgozó parasztok 68 százaléka a község földterületének 54 százalékaival már a termelőcsoportokban van. Itt a tszcs-kbe való belépésre és új tszcs-k alakítására a leghatásosabb érveket a már meglévő termelőcsoportok eredményei szolgáltatták. A "Vörös Hajnal" tszcs például igen jó termésátlagot ért el, elsősorban a gépi munka és fejlett agrotechnika alkalmazásával. A keresztorsosan vetett őszi árpa 16 mázsa holdankénti átlagtermost hozott, míg az egyéniék csak nyolc-tíz mázsa termost értek el. Szücs József csoporttag csak gabonából több mint 30 mázsa búzát és hat mázsa árpát vitt haza munkaegységei fejében. De nem járt rosszul a csoportba a múlt évben belépett Püspöki János volt 14 holdas közép-paraszt sem. Harminc mázsa búzát, tíz mázsa árpát, hagymát, mákot és egyéb terményt kapott eddig. Mióta nyilvánosságra kerültek a tszcs-k eredményei, több mint hatvan család lépett az új élet útjára.

Somogy megyében

Lábod községben ez év tavaszán alakult meg a III. típusú "Bóke" és az I. típusú "Népakarat" tszcs. Eredményeiket az egyénileg gazdálkodók is elismerték, de sokan, felülve a kulák-hazugságoknak, sokáig vonakodtak belépni a termelőcsoportokba. Anikor azonban a kommunisták leleplezték Fodor Lajos, egy volt 150 holdas kulák veje és a többi kulák nesterkedését, megfordult a hangulat és egy hét alatt a község dolgozó parasztságának 70 százaléka 2027 hold földdel lépett a nagyüzemi gazdálkodás útjára.

Bács-Kiskun megyében

az újonnan alakult termelőszövetkezeti csoportokban már meg is kezdték az előkészületeket az őszi vetéshez és az első lépéseket is megtették a termelőcsoportok megszilárdítására. Málykuton öt új III. típusú termelőcsoport alakult az utóbbi hetekben. Fülöp-szálláson a "Vörös Csillag" termelőszövetkezetben a trágyát is hordják és szállítják az anyagokat az új istálló építéséhez. Az alig pár hete alakult "Kiskunság", "Kossuth" és "Alkotmány" termelőcsoportokban már közös állományba szervezték a tagok által

bevitt állatokat és gazdasági felszereléseket, sőt a "Kiskunság"-nál már az érte járó összeg első részét is kifizették. Ez igen jó hatással van a kívülálló dolgozó parasztokra. Mióta több mint negyven parasztcsalád lépett be a meglévő termelőszövetkezetekbe. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 57. kiadás

1952. szeptember 5.

19 óra 5 perc

A Sajókazinczi Szénbánya Vállalat a terven felül vállalt 2.500 tonnával szemben 2.900 tonna szenet adott a népgazdaságnak

I Vid Hbj/Ma/Mk BS K

A Sajókazinczi Szénbánya Vállalat ez évben már két ízben nyerte el az élüzem kitüntetését. A II. Bányásznap tiszteletére a vállalat dolgozói felajánlották, hogy terven felül 2.500 tonna szenet termelnek. Pénteken reg elig ígéretüket tulszárnyalva 2.900 tonna szenet adtak a népgazdaságnak.

A vállalatához tartozó kondói, tervtárói és bánfalvi bányauzem dolgozói mindannyian kivették részüket a felajánlás tulteljesítésből.

A Tervtáróban a szovjet Donbassz-kombájn segítségével értek el kiváló eredményeket. A kombájn munkájának ciklus-grafikon szerinti megszervezésével a vállalat a 350 tonnás felajánlással szemben péntek reggelig már 1050 tonna szenet termelt terven felül. A Tervtáró dolgozói megszerették a nagyszerű szovjet gépet, amely nagymértékben megkönnyíti munkájukat. A békehét első két napján is 107-107 százalékra teljesítették napi tervüket. Most a régi front lefejtése után új frontra szerelik a kombájnt, hogy a bányásznap tiszteletére további munkasikereket érjenek el. A műszaki vezetés már egy második kombájn munkabeállításának műszaki feltételeit is megteremtette a feltárások tervszerű vezetésével. A második Donbassz-kombájn szeptember 7. tiszteletére kezdi meg munkáját.

Hasonló jó eredményt értek el a bánfalvi üzemben is. A műszaki vezetés már a múlt hónapban új irányította a feltárási és előkészítési munkát, hogy a dolgozók a régi frontok kifogyása után a békehéten zavartalanul kezdhesék meg a termelést a két újabb ikerfronton. A vájárok pontosan kidolgozott ciklus-grafikon szerint végzik munkájukat. A ciklus-grafikon bevezetése - jó népnevelő munkával párosulva, az igazolatlan műszakmunkásoknak januárhoz viszonyított mintegy 50 százalékos csökkenését eredményezte. Kiszélesedett a Loy-mozgalom is, amelyben az üzem dolgozóinak többsége résztvesz. A front szállítását kaparószalagokkal gépesítették. A szállítási csucok eltolásával biztosították mindkét iker-front részére a megfelelő üres csille ellátást. Sikerült biztosítani az egyenletes termelést is. Szeptember 5.-ére virradó három műszak alatt is 106.6 százalékra teljesítette az üzem napi tervét s ezzel közel 100 tonnával teljesítette túl az 5.-ig esedékes tervét.

Elüzemhez méltóan termelt a kondói bányauzem is, ahol új front előkészítésén dolgoznak. A szeptember 7.-e után meginduló frontfejtésen bevezetik a ciklus-grafikont, hogy még eredményesebben küzdhessenek a harmadik negyedévi terv teljesítéséért. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58. kiadás

1952 szeptember 5

19 óra 15 perc

A szolnokmegyei gyapottermelő állami gazdaságok jól felkészültek a gyapot betakarítására

Vidiné Kö M K

Szolnok, szeptember 5.

A héki állami gazdaság a munka előzetes megszervezésével biztosítja a gyors gyapotszüretet. 500 szakképzett gyapotszedőnek kényelmes szállást és jó konyhát biztosítottak. Az ételeket idejében a munkahelyre szállítják. Ötvenholdanként egy-egy esőmentes hordozható sátrat állítanak fel a leszedett gyapot átvételére. Ugyanígy átvető sátrakat állítanak fel a szenttamási állami gazdaságban is. A csorbai állami gazdaságban kátránypanírral fedett, szállítható bedékat, a pusztakürti állami gazdaságban pedig falábakon álló, cseréptetős átvetőhelyeket készítettek. A surjáni állami gazdaságban a munkahelyen négy ilyen gyapotátvető helyet állítottak fel. Így a leszedett termést nem kell messzire vinni és a holtfuvarozásra sem vesztegetik az időt.

A gazdaságok túlnyomó részében a gyapot kovad és megkezdődtek a próbaszedések. A surjáni állami gazdaságban például csütörtökön 40 kiló gyapotot szedtek. A gazdaság dolgozói felkészültek a szovjet kéthézes szedési módszer alkalmazására is vállalták, hogy a kikovadó rubrikát 12 órán belül mindig betakarítják./MTI/

Pénteken reggel megkezdődött a silózás a tamási "Vörös Szikra" tsz-ben

Vidiné B J M K

Szarvas, szeptember 5.

Tolna megye termelőszövetkezetei közül a tamási "Vörös Szikra" tsz-nek állománya igen szép, nagy állatállománya van. Szarvasmarha állományukat most növelték 289 darabra, 50 válogatott minőségű bonyhádi tájfajta tehénrel, 405 sertősük mellé pedig a közeli hetekben vásároltak újabb 300 hizt. A hatalmas állatállományt a megfelelő ellátáshoz nagymennyiségű takarmányra van szükségük a tsz tagjainak, amit silózással biztosítanak. Eddig 1500 köbméter ürtartalmu silóödröket készítettek. Újabb silók építése is folyamatban van, mert mint a termelőszövetkezet vezetősége kiszámította, 3200 köbméter silóra van szükségük, melyben 25.000 mázsa silótakarmányt tudnak tárolni.

Pénteken reggel a tsz 14 dolgozója kezdte meg a kukoricaszárból, polyvából és búzatörmelékéből álló takarmánykeverék silózását a délig 100 köbméter silózással végeztek./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

59. kiadás

1952. szeptember 5.

19 óra 35 perc

Serfőző József várpalotai sztahanovista vájár szeptember 5.-én befejezte öt éves tervét

i vid Hbj/Ma/PE BS K +5

A Várpalotai Szénbánya Vállalat Ernő-mezőjében dolgozó Serfőző József sztahanovista vájár szeptember 5.-én a várpalotai bányáknál harmadiknak, - 195 százalékos átlagos termelési eredménnyel befejezte öt éves tervét.

Serfőző József jól megszervezett munkájának köszönhetően kimagasló eredményt. A szovjet ciklusos munkamódszer különösen segítette munkáját. A napi 480 percet teljes egészében termelés-sel, munkával töltötte. Az anyagellátást úgy szervezte meg, hogy már az éjszakai műszak alatt leszállította a következő napra az ácsoláshoz szükséges fa- és vasanyagot, így nem volt sohasem fennakadás nála. Ha új munkahelyre került, azt igyekezett mielőbb megismerni, igyekezett kikutatni a nyomási viszonyokat, a természeti adottságokat s ez nagy segítséget nyújtott többtermeléséhez.

A múltban nem volt lehetősége a tanulásra, ma a várpalotai bányásztechnikum harmadéves hallgatója. Kiváló jó munkával és nagyszerű tanulmányi eredménnyel köszöni meg azt a sok segítséget, amit a párt, az állam nyújtott neki.

Serfőző József sztahanovista vájárt szeptember 5.-én a műszak végén a nagy eredmény elérése után melegszeretettel köszöntötték munkatársai, a vállalat vezetősége, a párt és szak-szervezet képviselői. /MTI/

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 60. kiadás 1952. szeptember 5. 19 óra 40 perc

Bányászünnepségek

i BEM BS/ho/PE BS K

A magyar bányászok szerte az országban ünnepségeket tartanak a második magyar bányásznapi alkalmából.

Budapesten szeptember 6.-án 19 óra 30 perckor az MFLDOSZ székházban díszünnepséget tartanak, amelyen az ünnepi beszédet Czottner Sándor bánya- és energiaügyi miniszter / / . Felszólal Blaha Béla a Bányai Dolgozók Szakszervezetének elnöke. /mondja.

Vidéken szeptember 7.-én, vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődnek az ünnepségek. Sajószentpéteren Czottner Sándor bánya- és energiaügyi miniszter, Tatabányán Zsotinyecz Mihály középipari miniszter, Salgótarjánban Kossa István kohó és gépipari miniszter, Lovásziban Havrán István a bánya- és energiaügyi miniszter első helyettese, Dorogon Tihanyi Alajos bánya- és energiaügyi miniszterhelyettes, Várpalotán Haracska Imre bánya- és energiaügyi miniszterhelyettes, Mecsekszabolcson Prieszol József a közlekedésügyi miniszter első helyettese, Somsályon Herczeg Ferenc, az Országos Tervhivatal első elnökhelyettese, Petőfibányán Ajtay Zoltán, a BEM Szénbányászati Főosztály vezetője, Komlón Simon Kálmán a BEM szénbányászati főosztály műszaki vezető főmérnöke mond ünnepi beszédet.

Ezenkívül különböző bányavállalatok is rendeznek bányásznapi ünnepségeket. /MTI/

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 60. kiadás 1952. szeptember 5. 19 óra 40 perc

Bányászünnepségek

i BEM BS/ho/PE BS K

A magyar bányászok szerte az országban ünnepségeket tartanak a második magyar bányásznapi alkalmából.

Budapesten szeptember 6.-án 19 óra 30 perckor az MFLDOSZ székházban díszünnepséget tartanak, amelyen az ünnepi beszédet Czottner Sándor bányá- és energiaügyi miniszter /mondja/. Felszólal Blaha Béla a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke.

Vidéken szeptember 7.-én, vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődnek az ünnepségek. Sajószentpéteren Czottner Sándor bányá- és energiaügyi miniszter, Tatabányán Zsófinyec Mihály középgepipari miniszter, Salgótarjánban Kossa István kohó és gépipari miniszter, Lovásziban Havrán István a bányá- és energiaügyi miniszter első helyettese, Dorogon Tihanyi Alajos bányá- és energiaügyi miniszterhelyettes, Várpalotán Haracska Imre bányá- és energiaügyi miniszterhelyettes, Mecsekszabolcsen Prieszol József a közlekedésügyi miniszter első helyettese, Somsályon Herczeg Ferenc, az Országos Tervhivatal első elnökhelyettese, Petőfibányán Ajtay Zoltán, a BEM Szénbányászati Főosztály vezetője, Komlón Simon Kálmán a BEM szénbányászati főosztály műszaki vezető főmérnöke mond ünnepi beszédet.

Ezenkívül különböző bányavállalatok is rendeznek bányásznapi ünnepségeket. /MTI/

S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 61. kiadás

1952. szeptember 5.

2 óra 25 perc

Szeptember 7.-én adják át a bányásznap i vándorzászlókat a nyerteseknek

i Ebj/Ho/IE BS K +5

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának és a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének 1950 november 22.-i határozata értelmében minden év szeptemberének első vasárnapját az egész ország a "bányászok napja"-ként ünnepli meg, a bányászat országos jelentőségének elismerésekép és annak emlékére, hogy 1919-ben szeptember 6.-án dördült el a csendőrsortüz a tatabányai bányászokra.

Ugyanezen a napon - ezuttal másodszer - kiosztják a bánya- és energiaügyi miniszter és a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége által alapított vándorzászlókat. A hat vándorzászló közül kettőt a szénbányászati/vállalatok, kettőt a szénbányászati kisvállalatok és kettőt egyéb bányavállalatok legjobbjai nyerik el.

/nagy

A vándorzászlók másodszeri átadására szeptember 7.-én a II. Bányásznapon kerül sor. A zászlókat ebben az esztendőben az alábbi bányavállalatok nyerték:

S z é n b á n y á s z a t:

Nagyvállalatok: I. Sajókazinci Szénbánya Vállalat, Mennyiségi termelési tervét 1952. I. félévében 112.4 százalékra, július havi tervét 105.9 százalékra és augusztusi tervét 101.3 százalékra teljesítette.

II. Tatabányai XVI. akna vállalat.

A verseny során még jó eredményt értek el: Ajkai Szénbánya Vállalat, Rudolftelepi Szénbánya Vállalat és a Mátranovádi Szénbánya Vállalat.

Kisvállalatok: I. Erzsébet Szénbánya Vállalat. Termelési tervét 1952. I. félévében 109.6 százalékra, július hóban 102.3 százalékra és augusztus hóban 104.3 százalékra teljesítette.

II. Pusztavámi Szénbánya Vállalat.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 62. kiadás 1952. szeptember 5. 20 óra 30 perc
/Szeptember 7.-én adják át. . . folyt./ i. Hbj/no/PE BS K

A verseny során még jó eredményeket értek el: Sikvölgyi Aknavállalat, Tatabányai VI. aknavállalat és a Diósgyőri Szénbánya Vállalat.

Egyéb bányavállalatok:

I. Nyirádi Bauxitbánya Vállalat, 1952. I. félévi termelési tervét 107.3 százalékra, július havi tervét 116.6 százalékra, augusztus havi tervét 129.1 százalékra teljesítette.

II. Recski Ércbánya Vállalat.

A verseny során még jó eredményeket értek el: Zempléni Ásványbánya Vállalat és a Duclos Bányagépgyár. /MTI/

ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 63. kiadás 1952. szeptember 5. 21 óra 20 perc

Emlékünnepély Moricz Zsigmond halálának 10. évfordulója alkalmából

t Bc/HM/TT FT Ie

Moricz Zsigmond, a nagy magyar író halálának tizedik évfordulója alkalmából a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Magyar Írók Szövetsége pénteken este emlékünnepélyt rendezett a Magyar Néphadsereg Színházában. Megjelent az Ünnepségen Révai József népművelési miniszter, Horváth Márton, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Darvas József közoktatásügyi miniszter, az Írószövetség elnöke, Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettesek, továbbá Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus, az Országos Béketanács elnöke, Lukács György Kossuth-díjas akadémikus, a Béke Világtanács tagjai, Konya Lajos Kossuth-díjas, az Írószövetség főtítkára, Kodály Zoltán Kossuth-díjas zeneszerző, Veres Péter, Illés Béla, Szabo Pál, Dóry Tibor Kossuth-díjas írók, valamint a magyar politikai, gazdasági és kulturális élet számos más vezető személyisége.

/Jós Erdei Sándor

Résztvettek az ünnepségen V. Sz. azovcevi, a Szovjetunio magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a többi baráti állam budapesti képviselői, s ott voltak a Moricz Zsigmond emlékünnepségre hazánkba érkezett külföldi írók.

Az ünnepséget Révai József népművelési miniszter nyitotta meg.

/Révai József beszédét előző kiadásunkban közöltük./

Révai József nagy tapsal fogadott beszéde után Konya Lajos, az Írószövetség főtítkára felolvasta a Szovjet Írószövetség távirátát.

"A magyar néppel együtt őrizzük a magyar nép kiváló fia, a magyar reakció tehetséges leleplezője, a nagy hazafi és demokrata, Moricz Zsigmond emlékét. Biztosak vagyunk abban, hogy a magyar irodalom folytatva és továbbfejlesztve a mult legjobb íróinak demokratikus és realista hagyományait, új eredményeket ér el a békeért és a szocializmusért vívott harcban. A Szovjet Írószövetség megbízásából, Alekszandr Fagyevov."

Az ünnepség résztvevői nagy tapsal fogadták a szovjet írók testvéri üdvözlését.

Ezután Darvas József közoktatásügyi miniszter, az Írószövetség elnök. mondott emlékbeszédet.

/Darvas József beszédét előző kiadásainkban közöltük./

Darvas József nagy tapsal fogadott beszéde után ünnepi műsor következett. /MTI/

64.

B . kiadás

1952. szeptember 5.

21 óra 20 perc

Szerkesztőségek figyelmébe

FT/TI/PE Ie

"Révai József beszéde a Mórícz Zsigmond ünnepegen" című
hirünk /B 25-29/ az alábbi módosításokkal közölhető:

B.25. kiadás: alulról szímitott második bekezdés helye-
sen:

Ki volt n e k ü n k Mórícz Zsigmond?

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdésének harmadik sora helye-
sen: ... mint a polgári demokratikus forradalom... stb. /a "magyar"
szó törlendő./

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdése második mondatának
/hatodik sor/ vége helyesen a következő: ... és a modern polgári
irodalom ~~te~~ táborá ra.

B 26. kiadás /1. folytatás/ kilencedik sora helyesen:
... irodalmi munkássá g u k k a l.

Ugyanezen kiadás első bekezdése második mondatának vége
/negyedik sor/ helyesen:..korszakát, Horthy uralmát.

B 27. kiadás /2.folytatás/ első bekezdése helyesen így
kezdődik: Mórícz Z s i g m o n d irodalmi... stb.

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének 7. sorába az
"Uri muri" után gondolatjelet kell tenni.

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének negyedik monda-
tától /8. sor/ a szöveg helyesen a következő: Az író itt kimond-
ja a halálos ítéletet az uri társadalom fölött. A harmadik k o r-
s z a k: a népföradalomhoz vezető ut keresésének a korszaka:
a "Betyár"-é, az "Arvácskák"-é, a "Rózsa Sándor" regényeké. Mórícz
i t t kimondja a nép... stb.

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdése helyesen így kezdődik:
- Irói pályáján tisztánlátása...

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének második és har-
madik mondata így módosul: Nagy erényei, de b i z o n y o s
gyengéi is ebből fakadnak. Társadalombírálatának paraszti kiindu-
lópontja: forrása realizmusának, de forrása b i z o n y o s illu-
zióinak is... stb.

/folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

65.

B . kiadás 1952. szeptember 5. 21 óra 15 perc

/Szerkesztőségek figyelmébe... 1.folyt./ FT/TI/PE Ie

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének negyedik mondatától /9. sor/ helyesen a következő: Mégis, Móricz Zsigmond paraszti-demokratikus realizmusának nemcsak magyar, hanem nemzetközi jelentősége van. Móricz ahhoz a kevés nagy európai íróhoz tartozott... stb.

B 28. kiadás első bekezdése utolsó előtti sorának vége helyesen: ... a kelet-európai népek többi nagy realista írójához: ... stb.

Ugyanezen kiadás második bekezdésének harmadik mondata /3. sor/ helyesen: Társadalomkritikai regényeinek legtöbbször tragikus és sötét a légkör:... stb.

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének utolsó mondatának vége így módosul: ... és boldogságát próbálja hirdetni, utalok a "Harmatos rózsá"-ra, vagy a "Pillangó"-ra.

Ugyanezen kiadás harmadik bekezdésének második mondata helyesen: Legtöbbször ebből a vágyából származnak gyönyörű szerelmi... stb.

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének ötödik sora helyesen így kezdődik: ... a szépség és a boldogság... stb.

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének alulról számított harmadik sorában kezdődő mondat eleje helyesen a következő: Ebben különbözik ő a magyar kritikai realizmusnak asztól az alakjaitól, akiknek társadalombírálatát a pesszimizmusból, a szkepticizmusból... stb.

B 29. kiadás /4. folytatás/ első mondatának vége helyesen: ... és utmutatónk, előfutárja a szocialista-realizmusnak.

Ugyanezen kiadás első bekezdésének első mondatától helyesen:

Ezen a mai ünnepélyen fogadjuk meg, hogy Móricz Zsigmond emlékét h o z z á méltóan fogjuk ápolni. Ezzel kapcsolatban három főkötelességünk van: 1./ ki kell adnunk m i n é l e l ő b b összegyűjtött... stb.

S

/folyt. köv./

66.

MTI BELFÖLDI HIREK

B . kiadás

1952. szeptember 5.

21 óra 50perc

/Szerkesztőségek figyelmébe... 2.folyt./ FT/TI/PE Ie

Ugyanezen kiadás ugyanezen bekezdésének utolsó sorában lévő "alkotó" szó törlendő. A mondat befejezése helyesen: ... kulturának is szerves részévé váljon.

Ugyanezen kiadás utolsó előtti bekezdésének második sora helyesen:.... kormányát illeti, ni teljesíteni... stb.

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdése helyesen a következő:
Ezzel megnyitom az Irodalomtörténeti Társaság és az Írószövetség
mai emlékünnepélyét. M e l e g s z e r e t e t t e l üdvöz-
löm külföldi íróvendégeinket, a német, a bolgár, a román, a cseh-
szlovák írók küldötteit és m i e l ő t t á t a d n á m a s z ó t
Darvas Józsefnek ünnepi beszéde el-
mondására, megkérem Könyv- és Költészetügyi Minisztériumot,
az Írószövetség főtitkárát, a Szov-
jetunió Írószövetsége üdvözlő táv-
iratának a felolvasására. /MTI/

A begyűjtési miniszter újabb négy megyének adta meg kenyérgaboná-
ból/ és zabból a szabadpiaci értékesítés jogát
árpából

SzH & Tr/PE Ie

A december 1.-i párt- és kormányhatározat értelmében a
minisztérium június 30.-án átmenetileg korlátozta a kenyér-
gabona és a takarmánygabona szabad értékesítését. Az idei gabona-
beadást a dolgozó parasztok és a termelészövetkezetek túlnyomó többsége
idejében teljesítette s így a megyék is sorban jelenthették
tervük teljesítését. Ez lehetővé tette, hogy a begyűjtési miniszter
már eddig is hét megyének, Vas, Zala, Pest, Heves, Veszprém, Borsod
és Szolnok megyéknek megadta a gabonafélék szabadpiaci értékesítésé-
nek jogát. Most újabb négy megyében, Győr, Komárom, Somogy és Fejér
megyében szűnt meg a gabonafélék forgalmának korlátozása. Ezekben a
megyékben azok a termelészövetkezetek és dolgozó parasztok, akik be-
adásukat teljesítették, terményüket korlátlanul értékesíthetik a
szabadpiacon, tetszés szerinti mennyiséget öröklétheynek. /MTI/

S

MTI BELFÜLDI HIRLEI

B 67. kiadás 1952. szeptember 5. 21 óra 50 perc

Időjárásjelentés

& PE Ie

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 5.-én, pénteken este 21 órakor:

Franciaország felett az északnyugatról előretörő hideg sarkvidéki és a délnyugati meleg tengeri légtömegek határvonalánál egy ciklon alakult ki, amely az Alpok északi oldalán halad mérsékelt sebességgel Középeurópába. Emiatt Németországban és Franciaországban megélénkült a szél és sokfelé esik az eső.

Hazánkban pénteken a Dunántúlon még több helyen esett az eső, de mennyisége az estig beérkezett jelenések szerint nem haladta meg a 2 mm-t. Az északnyugati és a délkeleti megyék között igen éles hőmérsékleti ellentét alakult ki. Míg Mosonmagyaróváron és Sopronban csak 21, Kecskeméten, Békéscsabán és Szolnokon 31, Szegeden 32 fokot mértek.

Budapesten pénteken 21 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm. alig változik.

Várható időjárás szombat estig: felhős idő, többfelé elsősorban nyugaton és északon eső. Megélénkülő déli-délnyugati szél. A hőmérséklet nyugaton átmenetileg emelkedik, keleten a meleg tovább tart. Várható hőmérsékleti értékek Budapestre szombaton reggel 17-19, délben 26-28 fok között. /MTI/

KD

MTI BELFÖLDI HIREK

B^{68.} kiadás 1952. szeptember 5. 22 óra — perc

Szerkesztőségek figyelmébe!

Bc/HM/Ma Ia

Darvas József beszédéhez ez alábbi módosításokat adjuk:

A B 31-es kiadásban a beszéd első bekezdésének harmadik sorában az első két szó/magyar írója/ helyett meg t e s t e s i t ő j e írandó.

A B 32-es kiadásunk negyedik bekezdésének kilencedik sorában az első szót /lápi/ kérjük törölni.

Ugyanezen bekezdés 11-ik sorában az első szó /Am/ kimered, a mondat így kezdődik: E z nem megértés ...

Ugyanezen bekezdés 11-ik és 12-ik sorában kimered a következő mondatrész: - afféle "hiszen ezek is magyarok" derűs-bus megbocsátás , -

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdésének hetedik sora helyesen így kezdődik: legalább is zömében az adott ... sbb.

Ugyanezen bekezdés utolsó sorában a második szó /következetlenségiben/ kimered.

A B 35-ik kiadás első bekezdésében a negyedik sor nyolcadik szava helyesen: e g y é r t e l m ű e n ...

Ugyanezen kiadás második bekezdésének második sorában a hetedik, hetedik és nyolcadik szó / a paraszti világot/ kimered.

Ugyanezen bekezdés tizedik sorában az "odaadóbbbn" szó után beveendő: b e n s ő s é g e s c b b e n .

Ugyanezen bekezdés 12-ik sorának vége és 13-ik sorának első szava /Mint a pereszuság írója/ kimered. A 13-ik sorban kezdődő mondat eleje: Tudta, látta ...

Ugyanezen kiadás harmadik bekezdésében a nyolcadik sor közepén helyesen a következő: társadalmi viszonylatokban á b r á - z o l ó prózaírónk, mint ...

A B 39-ik kiadás harmadik bekezdésében a negyedik sor második szava /adni/ kimered, helyettes beveendő: t e r e m t e r i /fővt.köv./

II BELFELDI HIREK

B 39. kiadás 1952. szeptember 6. 22 óra 00 perc

/Szerkesztőség figyelmébe: 1. ford. / Te

Ugyanezen kiadás negyedik bekezdésének kezdete helyesen:
S ekkor : s t t A d t . . .

A B 40-ik kiadás harmadik bekezdésének kezdete helyesen:
- Ad t nemcsak e mar e s ő in s o k b ó l k i b o n t a k o z ó r e n d -

Ugyanezen bekezdés hetedik sorának második szava /
/mert Ady/ a nyolcadik sor negyedik szaváig beábrólás / a
peraszt-kérdés/ rész kimered. A nyolcadik sorban kezdődő mondat
második szava /hog/ elhagyando, helyette beszuzendo:-t t t.

Ugyanezen kiadás e u r ó l s z á m i t o t : m á s o d i k b e k e z d é s é -
ben ez e s o s o r v é g é n é s a m á s o d i k s o r e l e j é n s z e r p o s z a v a k
/a szó bizsba érvelmében/ kimeredne.

Ugyanezen bekezdés ötödik sorának vége és hatodik
sorának eleje /sőt a népszínműves idill is meg-megkísérni Lóriczot/
kimered.

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdésének kezdete helye-
sen: Lóricz azonban e r ő s , n e m t á r t a f á r e . . .

A B 41-ik kiadás első bekezdésének utolsó sorában
z ötödik szó /ezonne / törendő .

Ugyanezen kiadás negyedik bekezdésében a harmadik
sor vége és a negyedik sor első szava - /mert nem volt az, - /
kimered.

Ugyanezen bekezdés ötödik sorának vége / a kiadó s
ronchikije/ törendő.

Ugyanezen bekezdés hatodik sorában kezdődő és vég-
ződő mondat /"Az egész zeufolt színházban pro war-erzék izlot"/
kimered.

Ugyanezen bekezdés 13-ik sorában kezdődő mondat helye-
sen: - Nem tudom má s s e t , m i n t t e r m á s z e t i k é p s e i . . .

Ugyanezen bekezdés 13-ik sorának végén és 14-ik sorá-
nak elején szerep ó s z a v a k /csak éppen/ kimerednek.
/fo t t k ö v . / 5

MTI BELFÖLDI HIREK

B-70. kiadás 1952. szeptember 5. 22 óra 27perc

/Szerkesztőségek 2. folyt./ /Ma Te

A B 42-ik kiadás első bekezdésének harmadik sorában az ötödik szó /valósággal/ törliendő.

Ugyanezen kiadás második bekezdésének ötödik sora helyesen: választhatatlan volt - A d y e m l é k é h e z való hűség. Ady ugyan ...

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdésének nyolcadik sorában az ötödik és hatodik szó /hányatott gyermekkorából/ kimered.

A B 43-ik kiadás negyedik bekezdése harmadik sorában a három utolsó szó / a nagykérdésre/ kimered.

A B 44-ik kiadás második bekezdésének első sorában a két első szó /S most/ kimered, a mondat kezdete: A forradalom stb...

Ugyanezen bekezdés 10-ik sorában befejeződő mondat vége helyesen: magyar zseni lett e b b e n e h a m i s i t á s - ban.

/folyt.köv./

MTI BELFOLDI HÍREK

B 74. kiadás 1952. szeptember 5. 22 óra 30 perc
/Szerkesztőségek... 3. f. f. / Ma / Te

A B 47-ik kiadás második bekezdésében
a hatodik sor utolsó, és a hetedik sor első és második szava
/nép - főiskola, stb./ törlendő.

Ugyanezen bekezdés 13-ik sorában az utolsó
négy szó és a 14-ik sorban az első öt szó /ez volt Móricz pró-
következő ~~szavai~~ ~~szavai~~ élete ellentmondásának a forrása/ kimered.

Ugyanezen bekezdés 16-ik sorának eleje he-
lyesen: érdek, hanem a nép izzó szeretete, a segíteni ak-
rás szülte ...

Ugyanezen bekezdés alulról számított har-
madik sorának eleje helyesen: nép jöjje, - mégis nagyon emberi ...

A B 48-ik kiadás második bekezdésének 11-ik
sora helyesen: romlottságaról, - még Móricz / a többi kimered/

A B 49-ik kiadás harmadik bekezdésében
a harmadik sor második szava helyesen: még

Ugyanezen bekezdés negyedik sorában a má-
sodik szó helyesen: c s a p a tot

Ugyanezen bekezdés hatodik sorában kimered
a következő rész: a magyar társadalom valóságos problémáival

Ugyanezen bekezdés utolsóelőtti sorának kez-
dete helyesen: derül, hogy Móricz u g y n e v e z e t t "ajuliti-
kussága" ...

A B 50-ik kiadás negyedik bekezdésében az
első sor végén és a második sor elején szereplő szavak helyesen:
á l t o l á n o s e n jellemzőben

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdésében a har-
madik sor ötödik szava /jött/ törlendő. /MTI/

V é g c

S

MTI BELFOLDI HÍREK.

B 7. kiadás 1952. szeptember 5. 22 óra 30 perc
/Szerkesztőségek ... 3. f. / Ma / Te

A B 47-ik kiadás második bekezdésében
a hatodik sor utolsó, és a hetedik sor első és második szava
/nép - főiskola, stb./ törlendő.

Ugyanezen bekezdés 13-ik sorában az utolsó
négy szó és a 14-ik sorban az első öt szó /ez volt Mórincz apró
következő ~~szavainak~~ élete ellentmondásainak a forrása/ kimered.

Ugyanezen bekezdés 16-ik sorának eleje helyesen: érdek, hanem a nép izzó szeretete, a segíteni akarás szülte ...

Ugyanezen bekezdés alulról számított harmadik sorának eleje helyesen: nép fejje, - mégis negyon emberi ...

A B 48-ik kiadás második bekezdésének 11-ik
sora helyesen: romlottságaról, - még Mórinczi / a többi kimered/

A B 49-ik kiadás harmadik bekezdésében
a harmadik sor második szava helyesen: még

Ugyanezen bekezdés negyedik sorában a második szó helyesen: c s a p a tot

Ugyanezen bekezdés hatodik sorában kimered
a következő rész: a magyar társadalom valóságos problémáival

Ugyanezen bekezdés utolsóelőtti sorának kezdete helyesen: derül, hogy Mórincz ugyon nevezett "arculituskussága" ...

A B 50-ik kiadás negyedik bekezdésében az első sor végén és a második sor elején szereplő szavak helyesen: általános jellemzőben

Ugyanezen kiadás utolsó bekezdésében a harmadik sor ötödik szava /jött/ törlendő. /MTI/

V é g e

S